

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETES ÁRA:

Egy évre ..... 100.000 K
Félévre ..... 50.000 K

EGYES SZÁM ÁRA:

Magyarországon 2000 K. Ausztriában 4 dírt. Ausztriában 2500 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. kerület, Kölk Szilárd uca 3. szám

Teléfono: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-38

XV. évfolyam

Budapest, 1924 december 15

47. szám

A pénzügyminiszter programbeszédét mondott

Rétság, december 14.

Bud János m. kir. pénzügyminiszter szombaton és vasárnap bejárta a rétsági választókerületet, felkereste az egyes községeket és ismertette programját. A miniszter körutjára nagyobb társaság kísérte el. A pénzügyminiszter nagyobb beszédben ismertette programját és többek között a következőket mondta:

— Csak az a társadalom egészséges, melyben az egyes társadalmi rétegek között meg van a kiegyenlítés, melyben nincsenek nagy ellentétek, kiélezett átmenetek.

— Nekünk a gazdasági élet minden vonatkozását meg kell erősítenünk, oly gazdasági politikát kell folytatnunk, mely megmutatja, hogy a jövőben is fel tudjuk venni a küzdelmet mindenütt, ahol a magyar kérdés, a magyar elme ötven év alatt már annyit alkotott. Ma egy politika lehetséges csak, amely felé haladni kell, ez az ország megcröszölése.

— Konstatálom, hogy a demokrácia felé haladunk, de ez ne az a demokrácia legyen, amely csak a szüvedvényeket kelti fel. Az az igazi demokrácia, amely a szüvedvényeket le tudja mérni, amely az ellentéteket ki tudja egyenlíteni, amely a fúrtól kezdve az utolsó munkásig mindenkit egyesít egy és ugyanazon cél szolgálatában.

Szombaton kezdődik a Ház karácsonyi szünete

Settővszky Béla házelnök a legközelebbi munkaprogramról

A nemzetgyűlés új ülészakának megalakulása a bizottságok összeállásával befejeződött, úgy hogy hétfőn a parlamentben már értelmes tárgyalásra kerül a sor. A Ház munkarendjének alakulásáról megkérdeztük

Settővszky Béla

házelnököt, aki a következőket mondta a *Hétfői Napló* munkatársának:

— Hétfőre mentelmi ügyek tárgyalását tűztem ki. Ezekkel még aznap végzünk, ha nem, úgy a keddi ügy napirendjére 1. a mentelmi ügyek folytatolagos tárgyalását, 2. a fővárosi törvényjavaslathoz kormányzó ur által visszaküldött szakaszának vitáját javaslom kitűzni. A fővárosi javaslat visszaküldött szakasza előreláthatóan nem fog nagyobb vitát provokálni és ebben az esetben sor kerül még kedden a pénzügyi bizottság előadójának a felhatalmazási javaslatáról szóló jelentésének beterjesztésére is. Szerdán az indemintás kerül sorra, amelynek tárgyalása négy napnál tovább nem tarthat, de remélem, hogy három nap alatt is letárgyalják. Ez esetben szombaton harmadik sorú olvasás következik és megkezdődhetik a parlament karácsonyi szünete, amelynek tartamáról még nincs döntés.

Huska ezer szótöbbséggel győzött a bizalmiférfiak megállapítása szerint

A fajvédők csufos kudarcra Miskolcon — A terror minden eszközét felhasználták a hivatalos apparátus feltűnően támogatta a fajvédőket — Este 9 órakor zárták le a szavazást — Hétfőn reggel bontják fel az urnákat

Milliók fogadások Huska Vilmos győzelmére

Miskolc, dec. 14.

Szombaton és vasárnap folyt le Miskolc első kerületében a pótválasztás a nemzeti demokratapárt jelöltje, Huska Vilmos ipartestületi elnök és a fajvédő egykori főispán, Borbély-Macskó Emil között.

Az első választáson még három jelölt kiűzött a miskolci mandátumért, az első választáson azonban Tarany Gyula dr. kibukott s így a választás a demokrata Huska Vilmosra és a fajvédő Borbély-Macskóra szorult.

A pótválasztást megelőző választási agitáció féktelensége hallatlan arányokat öltött a napokban.

A fajvédőtábor egész vezérkara levonult Miskolcra és a terror minden eszközével próbálkozott azon, hogy a szavazók jóindulatát Borbély-Macskó számára biztosítsa.

Lendvai István a Magyar Jövő kurzuslapján oldalas vezércikkben öltöztette nyelvét a demokrata jelölt felé s közismert mentalitásával nem kímélte a nőket sem. Gömbösi Gyula hirtelen legitimistának maszkirozta magát Borbély-Macskó érdekében s az erősen legitimista érzelmű város előtt Rakovszky Istvánt, a legitimisták vezérét vadolta meg Károly király haláláért.

Rémítgették a a miskolci választókat a Héjas-féle „rosszalvagok” mejötenésével is.

Reisinger Ferenc, Miskolc II. kerületének szocialista képviselője azonban megnyugtatta a választókat, hogy a Héjas-jesek szembe fogják találni magukat a munkássággal s a fajvédők erre lemondtak a „rosszalvagokról”.
Feltűnő volt, hogy

a hivatalos apparátus szinte támogatta a fajvédő agitációt,

míg a polgárság és a munkásság agitáció-szabadságát meglehetősen korlátozták. Így a fajvédőknek a tilalmi időben is gyűlést engedélyezett a rendőrség, ami ellen a demokratikus szövetség tiltakozását is jelentette be a miniszter-elnöknek.

Nagy feltűnést és izgalmat váltott ki, hogy a választás első napján, szombaton reggel a *Reggeli Hírlap* című napilapot az ügyészség utatására a rendőrség elkobozta, sőt a szerkesztő, Fuzekas Sámuel ellen az ügyészség letartóztatási indítványt tett a vizsgálobrórnak. Erre azonban nem került sor, mert a vizsgálobró nem látta szükségét a letartóztatás elrendelésének.

Szombaton kezdődött a szavazás, mely hét körzetben folyt. A liberális ellenzék részéről Benedek János, Létay Ernő, Nagy Ernő, Fábán Béla és mintegy nyolc szocialista képviselő volt jelen, akik minden egyes szavazó körzetnél állandó permanenciában voltak, hogy az

esetleges agresszivitásoknak és a szavazók illetéktelen befolyásolásának elejét vegyék.

A fajvédő-vezérek valamennyien Miskolcon tartózkodtak s a „Magyar Jövő” kurzuslap szerkesztőségéből irányították a választásokat. Különösen a nők buzgózkodtak erősen a fajvédő-jelölt érdekében.

Szombaton reggel az első órákban a szavazás meglehetősen vontatottan indult meg. Kezével utóbb terjedt el a híre a *Reggeli Hírlap* elköbésésének s erre hirtelen megváltozott az utca képe. A második miskolci utcák egyszerre megdőltek. A városban izgatottan tárgyalták az elköbészt s a déli órákban erre a választók csoportosan járultak az urnák elé.

Hirtelen oly ideges izgalom szállta meg a várost, hogy szombaton a választás lezárásá a szavazójogtulaknak több mint háromnegyede mintegy 310-en nem szavaztak le.

A szombat esti lezárás után az urnákat bezállították a városházára, ahol a protok ellenőrei vigyáztak az urnákra vasárnap reggelig.

Vasárnap reggel mindkét párt teljes erővel fektűt bele a választásba. Az utcák szokatlanul megrémültek. Az emberek csoportokba verődve tárgyalták az eshetőségeket.

Mindenki biztosra veti Huska győzelmét.

Délután 5 óra tájban jelent meg az első kommuniké a leadott szavazatokról. Eszerint eddig az időpontig 5092 szavazatot adtak le.

Etől kezdve még fokozódik az iram. Kocsik, autók szállítják az urnákhoz a

szavazókat. A fajvédő táboron bizonyos lanyhulás érezhető, míg a liberális tábor még az esti órákban bőven ontja szavazóit.

A választási elnök a szavazatok lejárását esti 9 óra 1 percben állapította meg.

Háromnegyed 9 órakor az egyes körzetek szerint a következő a helyzet. Leadtak az

- I. körzetben 856
- II. körzetben 903
- III. körzetben 904
- IV. körzetben 767
- V. körzetben 639
- VI. körzethe 653
- VII. körzethe 690 szavazatot

Közben híre terjedt, hogy a fajvédők halottakat is leszavazattak.

Még nagyobb izgalommal kelt fel a polgárság körében, hogy a városi jogtulak a fajvédők szövetség szavazóit szállítják az urnákhoz.

A választás heveségére jellemző, hogy a pótválasztáson közel 200-zal több szavazó adta le szavazatát.

Pont 9 óra 1 perckor lezárták a szavazást. A megállapodás szerint a hét körzetben összesen 5463 szavazatot adtak le.

A városban egyébként a szavazás lezárása után is nagy élénkség volt. Mindenhol a választási eseményeket tárgyalták. Általános a vélemény, hogy Huska Vilmos 600–1000 szótöbbséggel győz a fajvédő jelölttel szemben.

A szavazó urnákat egyébként hétfőn reggel bontják fel és az eredményt délután 6 óra körül hirdetik ki.

A BAGER kiegyezett hitelezőivel

Az összes följelentéseket visszavonták — Ötven százalékot kapnak a hitelezők

A BAGER igazgatósági tagjai között — mint ismeretes — a passzív részbeni fedezésére meggyezés jött létre, melynek alapján a hitelezőkkel megindultak az egyezkedési tárgyalások. A tárgyalásokról dr. Erdős Ferenc ügyvéd, a Holding Bank ügyésze, a következőket mondotta munkatársainknak:

— Meg van az alap arra, hogy a hitelezőkkel eggyeszer jöhessen létre. Bizonyos kategóriákba osztottuk őket és csoportonként tárgyalunk velük. Naponta átlag tíz hitelezővel tárgyalunk, akikkel eddig minden esetben sikerült a meggyezés. A vitás kérdések eldöntésére választott bíróságokat alakítottunk, amelyek többszámúmányosokból és ügyvédekkel állanak. Az eggyesüget 50

százalékos alapon kíséreljük meg. Az összes hitelezők visszavonták följelentésüket, az eljárás megszünt a BAGER ellen és *Moldán* a házi őrizetbe vétel alól is felszabadult.

— A tartozások összege 37 milliárd, amivel szemben 15 milliárd aktív áll rendelkezésre. Az aktívák átvételére Követeléseket Kiegyenlítő Rt. cím alatt részvényrészességet alakítottunk, melyek a számlást fogják elvégezni.

— December 22-ére összehívtük a BAGER és a Holding Bank közgyűlést, amely a felszámolást ki fogja mondani. Biztosra veszem, hogy csődönkívüli közszeregyesség bejelentésére nem kerül sor, hanem minden hitelezővel sikerül eggyeznünk.

Elfogták a budai nyaralók betörőit

Egy év alatt negyven betörést követtek el

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A Teleki téren razzázó detektíveknek feltűnt egy munkásruhában járó fiatalember, aki orvosi műszereket akart eladni. Kérdőre vonták, mire a fiatalember, Heim József 21 éves napszámos, zavart feleleteket adott és sehogy sem tudta megmondani, hogy az orvosi műszereket honnan szerezte. A detektívek bevitték a főkapitányságra, ahol Heim rövidesen beismerte, hogy a műszereket a Munkásbiztosító Fő ucai rendelőjéből valók, ahová két társával tört be három nappal ezelőtt.

Heim vallomása alapján előállították büntársait, *Schuster* József 28 éves elektrotechnikus és *Patai László* 24 éves gyári munkás. Kiderült, hogy hárman már egy év óta betörőbandát alakítottak és több mint 40 betörést követtek el. Ők törték be a Medve ucai iskola fizikai szertárába, a Műgyógyre és a legközebb budai nyaralók ökö fosztották ki.

Organdáik között egy fővárosi orvost is megneveztek, aki a műszereket vette meg tőlük. Az orvost vasárnap délelőtt beidézték, az orvos azonban bojazolt, hogy jóhiszeműen vásárolt az elektrotechnikustól kisebb műszereket és nem tudhatta, hogy azok lopásból származtak. Az orvost kihallgatása után elbocsátották.

A három betörőt lefoglatoztatták, organdáik ellen pedig lejáratták az eljárást.

Szerzői jog

bitorlása miatt eljárás indult a Békefi Kabaré ellen

Hogyan lesz a „Chanson”-ból „szeretem”

Érdekes szerzői jogbitorlási eljárás indult meg Békefi László, a Vidám Színpad igazgatója ellen. A Kabaré műsorán ugyanis szerepel egy dal, amelynek *Pataki Irén* énekel. A dal címe: „Szeretem...”, szerzőiül pedig *Erdődy-Komjáthy* vannak megnevezve.

Benedikt Ilust, az *Ujság* belső munkatársát egy ismerős figyelmeztette, hogy a Békefi Kabaréban egy verset hallotta énekelni. *Benedikt Ilus* ügyvéde kíséretében elment a Kabaré előadására, ahol megállapította, hogy az *Ujságban* „Chanson” cím alatt, neve aláírásával eldolt verset adják elő „Szeretem” címen.

Az ügyvéd az előadás után azonnal az igazgatóhoz fordult, ahol azt a felvilágosítást kapta, hogy a vers zenéjét *Komjáthy Károly*, a Kabaré karnestora írta, hogy pedig a vers szerzőjéről miért van *Erdődy* feltüntetve, azt kideríteni nem lehetett.

Az ügyvéd tiltakozására és felvilágosításra dacára nem reparálta a Kabaré igazgatóság a súlyos hibát, sőt a dal ugyanazon szerző neve alatt továbbra is előadták. *Benedikt Ilus* erre szerzői jogbitorlása miatt eljárás indított Békefi igazgató ellen, de ugyanilyen címen *Komjáthy Károly* ellen is, mert a szerző engedélye nélkül zenésítette meg a verset.

Színházi körökben érdeklődéssel várják az ügy fejleményeit.

Ugron Gábor

Ijesztgetésnek tartja a rendjavaslat benyújtását

A belügyminiszter ígéret köti a névjegyzékek kiligazításáról szóló törvényjavaslat benyújtására — Vita nélkül fogadják el a fővárosi javaslat visszaküldött 10. szakaszát

A nemzetgyűlés keddi ülésén került sorra a fővárosi törvényjavaslat visszaküldött 10. paragrafusának tárgyalása. *F. Szabó Géza* új szöveget fog a Ház elé terjeszteni, amely csak abban különbözik a régittől, hogy a benne foglalt elintézetet eliminálja, amennyiben a Tisztségviselőket csak egy helyen, a XXI. választókerületben szerepelteti. Az új szöveg elfogadásánál hosszabb vita nem várható. Annakidején híre járt, hogy nemcsak a 10. hanem a 20. paragrafust is újra kell tárgyalnia a Háznak, ez utóbbit azért, mert *Rakovszky Iván* belügyminiszter a névjegyzékek kiligazításra tekintetében bizonyos ígéretet tett a liberális ellenzéknek. Kérdést intéztünk ez ügyben

Ugron Gábor.

hoz, aki a következőket mondotta: — Arról nem volt szó, hogy a választói névjegyzékekről intézkedő 20. szakasz is visszakérüljön a Ház elé. A belügyminiszter úr csak annyit mondott,

külön egyszakaszos törvényjavaslatot fog a Ház elé terjeszteni,

amelyben lehetővé fogja tenni olyan egyéneknek a fővárosi választói névjegyzékbe való felvételét, akik a nemzetgyűlési képviselőválasztói listákon nem szerepelnek.

Munkatársunk megkérdezte Ugron Gábor, mi a véleménye azokról a hírekről, amelyek az annakidején nagy izgalmat keltett rendtörvényjavaslat beterjesztéséről szólnak. A következő választ kaptuk:

— A nemzetgyűlés munkaprogramját hosszú időre megállapította a miniszterelnök abban a beszédében amelyet a házszabályrevízió vitájában mondott. E szerint a karácsonyi szünet után előbb a költségvetés jön, azután a választójogi javaslat, majd a főrendiház reformja. Ugy gondolom, hogy a rendtörvényjavaslat benyújtásáról szóló hír csak ijesztgetés akar lenni.

A bombapör elitétjeit átszállítják a gyűjtőfogházba

A fiatalokú Radót Ceglédre viszik — Megszűnik az érintkezés a 101-es bizottsággal — Pozdorjává zuzta-e Ulain az ügyészi vádat?

Pillanatfelvételek a halálos ítéletek kihirdetéséről

Nemcsak az országban, de a külföldön is mely hatást váltott ki a Márfy-féle bombapör törvényszéki ítélete.

Az alatt a tíz nap alatt, míg a bíróság az ítélet megszerkesztésén fáradozott, hírek szivárogtak ki, hogy a cinikus taktikázások sikertelnek maradtak: a bíróság eltelt a vádlottakkal.

Tíz óra előttét percelt nyitották ki a tárgyalóterem ajtajait, amelyen át röhög és minden zavar nélkül bejuthatott a hallgatóközönség a terembe. A vádlottak már bent voltak mind. A terem közepén ott állott két fogházor között kőegán, új szürke télikabátjában *Márfy* és hangosan nevetéggel beszélgetett az egyik védővel.

Jókedvet erőltetett magára, akár csak a kommunista dr. *László Jenő*, aki még az akasztófa alatt is külső hatásra pályázott, bár inai reszketek a felemeltől,

belülről gyáván, kívülről dacos pózsal ment az akasztófa alá.

A többi vádlott, *Marosi, Szász, Horváth-Halás* és a fiatal *Radó* kezükre gubbasztott állal reménykedtek. Halott-sápadtak voltak mindnyájan, mert az ítéletről nagyon rossz hírek szállingóztak be colláikba.

A hallgatóság között vegyesen voltak

ébredők és nem ébredők. Az ébredők közül többen hangos beszélgetést folytattak, mintha csak provokálni akarták volna a szomszédjukban ülő nem ébredőket. Az egyik így szólott:

— Már előre örülök annak a jelenetnek, amikor ezek az emberek mind dialmenetben mennek ki az udvarra! — De hátha mégsem mentik fel őket — aggodalmaskodott a másik.

— Ugyan, hogy lehetősé olyan kishitű. Hát nem megmondta *Ulain* a védbeszédében, hogy

pozdorjává zuzta szét az ügyészi vádat?

Én hiszek *Ulain*-nak, mert amit ő mond, az szentírás.

A nem ébredők lepiszorgták a reménykedő ébredőket, akik erre zsidóznai kezdtek,

de köröskörül mindenholon kisebb-sébben voltak, mire elhallgattak.

Tíz óra volt pontban, amikor *Dolowschid* ügyészei alelnök leült az ügyészi emelvényhez és rögtön utána a bíróság is bevonult a terembe. Tizenöt fogházor között állították a sorompó elé a vádlottakat. Amikor az elnök az ítéletet olvasni kezdte és odáig ért, hogy bűnösnek mondja ki többrendbeli gyil-

kosságban *Márfy* és *Marosi*, élénk mozgolódás támadt a közönség sora között.

— *Haldibüntetés lesz — sügta valami a szomszédjúnak.*

Az elnök monoton hangon ismertette tovább az ítélet szövegét és majdnem egy fél óra telte bele, amíg odáig ért, hogy „szert” — Ezután szinte sorra következtek a halálbüntetések, súlyos fogház bűntetések, s végül az elnök felhívta a közönséget, hogy aki nem akarja végig hallgatni az ítélet indokolását, az távozzon.

Előlk voltak a távozók között az ébredők.

akik szerint *Ulain* pozdorjává zuzta az egész vádat. Egy nem ébredő szomszédjuk gúnyosan kiáltott utának:

— No, mi van a pozdorjával!

Védenek érdekében egy másik ügyvéd jelentette be a jogorvoslatokat.

Az ítélet felolvasása három és fél óráig tartott és amikor az aktusnak vége lett és a közönség szótsozlott, a fogházörök levezették a vádlottakat a fogházba.

Az eltételeket minden valószínűség szerint elfogadják szállítják a *Maró* ucai fogházba, ahol fellobbész alatt dltó vádlottakkal nincs helyük és ezzel vége is szakad kényelmes rabéletüknek. Kiviszik őket a gyűjtőfogházba, ahol nincs urikoszt, rabosított kell emiok; *Imre* *Márfy*ról elégsz, testhez szabott ruhát és azokat kevésbé testhez illő rabdarabokkal cserélték fel. Megszűnik a 101-es bizottsággal való külső terefe és izenet váltás. Beavatottak tudni vélik, hogy a szigorú börtön élet be-szédre fogja készíteni az eddig tagadó vádlottakat, különösen a szintén halálra ítélt *Marosi*, aki ha egyszer kinyitja a száját, nagyon sokat tudna mondani a *Márfy-féle* rémségekről. *Radót* Ceglédre viszik a fiatalokúak fogházba és nincs kizárva, hogy egy szép napon mégis csak el fogja mondani, hogy ki bízta fel őt a vallomásként megvaltoztására.

Az iratok néhány héten belül a Táblára kerülnek fel, amely másodfokon fog ítékezni ebben az ügyben.

— **Gyermekfelruhás és Józsefváros.** A Józsefvárosi Nemzeti Demokrata Kőr dr. *Weiller Ernő* elnöke mellett tartott legutóbbi ülésén elhatározta, hogy december 16-án, kedden 120 szegényorsói józsefvárosi gyermeket lát el teljes téli ruhával, felhőnmével, cipővel és kabátal. A felruházást a gyermekek oszonnája fogja követni, mely után szép fűnépely lesz, melyet dr. *Baracs Marcellné*, a *Felruházási* Bizottság elnöke vezet be, az ünnepi beszéd pedig *Rákosi Jenő* fogja mondani. Az ünnepegyen meg *Bodó Erzsé*, a Városi Színház új primadonnája énekel, *Zahle R Erzsé* a kiváló színművésznő alkalmi verseket ad elő, míg a prólogust a kis *Nádassy Magda* gyermekprimadonna fogja elszavalni. A felruházás sikere érdekében különösen *Vitéz Aladár* ügy. elnök, dr. *Hajdu Marcellné*, dr. *Kunoss Ignác*, *Schmid Miksa*, *Vörös János* és *Áron Desz* büszködködték.

— A *Pesti Tisz*de legújabb száma szeméremmel cikkekben számol be a vasgőrgyárak 100 milliárdos munkájáról, a *Nemzeti Hitelintézet* és *Sebesta Károly* haroról, a *Hazai Fatermelő* nagy tranzakciójáról, a *Kereskedelmi Hitel*, a *Forgalmi Bank* és *Leszámlító Bank* rúzójáról.

ZSUFFA ISTVÁN ÉS TÁRSAI

angol gyapjúszövetek áruháza — Budapest IV, Váci utca 25 — Telefon: 14-73.

Karácsonyi occasio eladásunk folyamatban van!

példátlan olcsó árban árusítjuk.

Amnek keretében közismerten legelsőrendű őrési raktárunknak csoportokba osztályozott tőlelit

Győződjön meg saját érdekében ezen versenyen kívül álló eladás előnyös voltairól

Páratlanul álló legelsőrendű télikabát-, raglán-, kosztüm-, pongyola-, pilyama- és mosószövetekben

Különleges frakk- és szmokingzövetek — Autó- és karajtakarók

Optimizmus a gazdasági politikában

Bud János pénzügyminiszter esztendőnkön beterjesztette a nemzetgyűlésen az első aranyköltségvetést a ugyanakkor pénzügyi expozé mondott.

Azt mondta, hogy teljes öszinteséggel tárja fel az ország helyzetét, mert a gazdasági életünk csak ez az öszinteség mentheti meg. Azután számokat sorolt fel a pénzügyminiszter ur és a számok tömkelegéből csupán az nyert kétségtelen megállapítást, hogy mindenki összeadás kivonással végződött, minden tételnél deficit mutatkozott. A pénzügyminiszter ur nem fordított nagy gondot arra, hogy rámutasson, hogy ezek a deficitek miért állottak elő, vagy miképen lesznek eltüntetve. Ezek felett átsiklott azzal a frázissal, hogy optimizmussal tekint a jövő elé, mert ha optimizmusunk nem volna, akkor esőbbé jutnánk.

Öszintén szólva elismerjük, hogy egy pénzügyminiszternek pláne a jelen körülmények között optimistának kell lennie, de az öszintén nem értjük, hogy optimizmusunk mint lehet talpraállítani gazdasági életünket. Az optimizmus reménykedő hit, egy subjektív érzés, talán mondhatni autogszegés. A gazdasági élet pedig a legrdegebb realizmus, objektivitás, a merev kétszerkettő. Az autogszegés még az orvostudományban sem nyert polgárjogot, annál kevésbé nyerhetett a gazdasági életben.

Azt is mondott a pénzügyminiszter ur, hogy erős kritikát kér, de egyzersmind a jövő irányának konkrét megjelölését. A kritikát bizonyára megkapja máshonnan is, nekünk legyen szabad csak néhány momentumra rámutatni.

Gazdasági helyzetünk éppen a mai atmoszférában szorosan egybekapcsolódik politikai életünkkel, tehát gazdasági helyzetünk javulását, a gazdasági élet megindulását csak a politikai élet helyes kialakulásától remélhetjük. Bármennyire reális dolgok a számok, azoknak jegeit és értékeit a politika látogatás állítja.

Helyes, igaz, egyenes és őszinte politikát kell tehát folytatni a kormányunk. Szakítania kell, amikor konszolidációt hirdet, minden forradalmi és ellenforradalmi mentalitással.

A pénzügyminiszter ur a forgalom szabadátételét helyezi kilátásba a jövő vélelérére. Nagyon helyes. De vajon gondol-e ugyanakkor a miniszterelnök ur a közszabadságok helyreállítására. A tilalmak megszüntetését igéri a pénzügyminiszter ur a behozatalban és kivitelben. Nagyon helyes, de gondol-e ugyanakkor a kultuszminiszter ur a kulturális, a numerus cllasus megszüntetésére. Mert úgy érezzük, hogy a tilalmak egyoldalú feloldása a kívánt sikert nem hozhatja meg.

Politikailag kell megszilárdítani a gazdasági élet alapjait, mert véleményünk szerint csak a politikai jogegyenlőség, az egyenlőség bázisán szilárdulhat meg a gazdasági helyzet.

A pénzügyminiszter ur optimistának vallotta magát. Fáj nekünk, hogy ezt az optimizmust a magunk részéről nem oszthatjuk, pedig szeretnénk optimisták lenni. Szeretnők elhinni, hogy a komoly munka, az alkotó munka ideje nálunk is elkövetkezett. Szeretnők elhinni, hogy nálunk is a jogegyenlőség és a szabadság egyszerűje lesz uralkodóvá. Sajnos azonban nem tudunk optimisták lenni, amikor pártokény kizárja a törvényhozásból az ellenzék, mikor az ország spontán megnyilatkozott követelése daedra is a kormányelnök elzárkózik olyan kívánság elől is, mint az általános titkos választójog.

Optimizmusunk a gazdasági életben csak akkor lehet jogosult, ha megszüntethetjük pesszimizmusunk a kormányunk politikájával szemben.

Más megoldás nincs, mint a jogfolytonosság — mondja Andrassy Gyula gróf

Beszámoló a budai Vigadóban — Csak gyöngye kormányok félnek a közszabadságok helyreállításától — Nálunk a köztársaság azt jelentené, hogy Benessel szövetségben elnyomott Magyarországnak lennénk — A magyar királyságnak nemzetinek kell lennie — Lelkes legitimista tüntetés Ottó király mellett

A királykérdés nem pártkérdés, és a magyar nemzet ügye

Vasárnap délután tartotta beszámolóját a budai Vigadóban Andrassy Gyula gróf. A beszámoló óriási érdeklődés előzte meg, mert közudomasi volt, hogy Andrassy Gyula beszámolója zászlóbontása lesz a legitimista mozgalomnak. Három órakor már zsufolva volt a budai Vigadó nagyerterme. A közönség soraiában a legitimisták valamenyri képviselője ott volt. Pallavicini György őrnagy, Sigray Antal gróf, Cárky József gróf, Forster Elek báró, Rakovszky István, Haller József, Strausz István, Szabó József, Grieger Miklós képviselők és még számosan. Később pedig megérkezett Apponyi Albert gróf is, akit a közönség tüntető ovációval fogadott.

Csóka Lajos elnöki megnyitása után a közönség felszít figyelmét között szözlásra emelkedett Andrassy Gyula gróf.

A szandás

— A mai állapotok bizony szomorúak — mondotta. — Legszembetűnőbb a nyomasztó gazdasági helyzet, Akinek szíve és esze helyén van, annak elsősorban meg kell szüntetnie ezt a súlyos válságot. Az ugynevezett szandási politikának előnye voltam.

Most azonban bent vagyunk a kölcsönben és minden igyekezettel azon kell lennünk, hogy a szandás ne vitessék keresztül a maga rideg szívtelenségében.

Bud János pénzügyminiszter expozéjával foglalkozott ezután, majd így folytatta:

Az ellenzék kötelessége

— Az ellenzék feladata az, hogy meg gáncsolja el a gazdasági talpraállítást munkáját.

Nekem azonban bizonyos kételyeim vannak. A pénzügyminiszter maga is kijelentette, hogy a legrosszabb dolát miniszterium a fölművelési és a kereskedelmi miniszterium. Pedig ennek a két kormelzési ágnak kell a legnagyobb szerepet játszania a gazdasági egyensúly helyreállításában. Garanciát kellene kapni arra nézve, hogy a szakminiszteriumok élére olyan államférfiak állítanak akik készséggel, tehetséggel és magas, európai színvonalu kulturáltsággal rendelkeznek.

Az ellenzéknek kötelessége ellenzárni a kormányt, hogy minden megüriténiéjk a produktó emelése érdekében.

A köztársaság egyszerű vissza kell fektetni. Hozzan lez kivétel, ha nincs termelés! Ehez elsősorban mezőgazdasági, másodsorban ipari produktó szükséges.

Nincs külpolitikánk

— Külpolitikái kormányzatunkról néhez beszélni, mert külpolitikánk egyáltalában nincs.

Most, mikor pénzügyi szuverenitásunk elvét feladtuk, akkor

a külügyminiszterium a pénzügyminiszteriumnak egyik osztályává süllyedt.

s a külügyminiszternek külpolitikai gyakorlatja nincs. Külügyünk eddigi hibái közül az volt a legnagyobb, hogy nem orientálódunk arra Államok felé, melyekkel karöltve lehetett volna defenzív politikát csinálni. Csak ezután következhett volna a kisanant felé orientálódás. Pénzügyi befolyás hatása alatt következhett be az a szomorú dolog, hogy

egyik utódállam megalakulásának évfordulóján tartott ünnepélyen megjelent a magyar külügyminiszter is.

Azután arról szól, hogy a szövlet elismerésében óriási veszély rejlik. A szövletnek kifejezett célja a világforradalom felidézése és nekik különben is revans lenne, ha nálunk felfordulást idézhetnének elő. Nekünk nem érdeklünk a szövlet elismerés, mert az ország rekonstrukció munkájában ugysem vehetünk részt. A nemzet háldját tolmácsolja Apponyi Albertnek, aki genf bezzéden bebonyitotta a külföld előtt, hogy

van magyar kisebbségi kérdés.

A közélet purifikálása

A közélet purifikálásáról szövla a védekezés lehetőségét a teljes nyilvánosságban látja.

— Az Esküft-perben is láttuk — folytatja —, hogy még számtalan kérdés nincs tisztázva.

A palamavádaknak nem parlament bizottság, hanem a bíróság elé kell kerülniök.

A perekben sok a politika. A függetleni jog fokozása helyett a bírói függetlenség fokozása szükséges.

— A bajok forrása a tekintély meg-

rendülésében keresendő. A tekintély forrása pedig a történelmi multtal vagy káprázatos sikerü új intézményekben van. A régi történelmi intézmény az ucca sárba rántotta, később pedig Benes újra ledöntölte. Mai intézményekben nines meg sem a tradicionális nimbus, hanem a most szerzett siker káprázatos fénye.

Parlamentünk krónikus betegsége

— Parlamenti életünk krónikus betegsége, hogy elharapódzott az a felfogás, amely szerint

az akaratot szabad meghamisítani. A kormány teljathatmu a parlament és talajlan az országban.

Az ellenszéki akciót nem tartom komolynak, csak az elkeseredés kirobanásának.

A házszabályrevizióknak csak a tisztább válnasát, a titkos választójog után szabadott volna következni.

— Az elnöknek eddig is bőven volt joga. Az utolsó nap bizonyítja ezt legjobban. Hiszen az elnök egy pár óra alatt kidobta a racionálankodókat.

Nálunk nines meg a bizonyosság arra nézve, hogy az aolt többség a nemzet többsége.

A kormány csak az nézi, hogy a mag hatalmát a végletekig biztosítsa.

Csak a jogfolytonosság adhatja meg az emelkedés lehetőségét

Azután áttért beszéde legényegesebb részére, a királykérdésre.

— Nem oloom a kormány ellen akciót indítani — mondotta.

— A mostani rezsim csak átmeneti. Közjogi struktúránk alapgondata a királyság. Csak a jogfolytonosság adhatja meg az emelkedés lehetőségét. Ez az egyedüli, ami a nemzetet megmentheti. A legitimizmustól kell várni a közszabadságot.

A gyöngye kormányok, amin veszélyeztetve érzik magukat, elnyomják a közszabadságot,

mert félnek a konkurrenától.

— Kossuth Lajos nem volt köztársasági érzelmü.

Nálunk a köztársaság azt jelentené, hogy egy Benes vezése alatt álló szövetségben elnyomott Magyarországnak lennénk.

— A királyválasztás pedig kiközösölhetetlen ellentéteket idézne elő. Igaz ugyan, hogy a klótur-rendszerrel óhat nap alatt el lehetne intézni.

Király-Jelöltök sinesen.

Akarunk olyan külföldit, akit semmi érzés sem füz a magyarsághoz! Vagy egy olyan dinasztia tagját akarjuk, mely dinaszt a részt vett az ország feladabolásában! Vagy magyart! Kité! Ez rossz vice. Vagy olyant akarunk, aki a trónhoz közel született! Olyan jelölt nem akadhat, aki ezt vállalná.

Más megoldás nines tehát, mint a jogfolytonosság.

Ennek a királyságnak azonban nemzetinek kell lenni. Károly király az volt a politikai testamentuma, melyhez a királyi család is ragaszkodott. A nemzet visszahozná királyát és újra megajándékozna a szent koronával.

— A legitimisták között egy olyan

többség nem alakulhat ki, mely céljával tűzné ki a király asonali meghozását. Ezt elő kell készíteni, akként, hogy az országot ezzel ne veszélyeztessük. Csak mikor már minden garancia kézbén van, akkor lehet ezt megvalósítani. Hanis látszat az — mondotta —, hogy a király visszahozatala egy párt monopóliuma lenne.

Mi nem akarunk monopóliumot, mert ez nem pártkérdés, és a magyar nemzet ügye.

Andrassy Gyula beszéde után a közönség fellévla helyéről perocok tartó tomboló tapssal és éltetéssel ünnepelte Ottó királyt.

Saját érdekében

vigyázzon arra, hogy mindig csak a régóta bevált dobozos „valódi FRANK-kávépótlékot”, nem pedig holmi utánzatokapjon

A dobozok új, barna-fehér-kék címkéjén különösen előtérbe lépnek az ismertetőjelek, nevezetesen a „FRANK” név és a „kávédaráló”.

A „valódi Frank” a kávédarálóval” megjavítja és olesőbbá teszi a kávé.

Csehszlovák állampolgárt neveztek ki a Ferenc József-kórház igazgató főorvosának

Neves magyar orvosok pályáztak az állásra

A Ferenc József kereskedelmi kórház belgyógyászati igazgató-főorvos állása már hosszabb idő óta betöltésre vár s a népjóléti minisztérium, melynek fennhatósága alatt áll a kommun megszüntése óta ez az intézmény, nyilvános pályázatot hirdetett az igazgató-főorvosi állás betöltésére. A pályázat

megmódoította a magyar orvos-társadalm színe-jarát,

amit mindenképen megmagyaráz az a tény, hogy a Ferenc József kórház a kontinens egyik legtekélyesebben felszerelt ilyen intézménye s laboratóriuma messze földön híres technikai felkészültségéről. Mindezekhez hozzájárul, hogy a Ferenc József kórház igen jelentős ambulanciával is bír, tehát az itt működő orvosok tudományos kutatására, továbbképzésére ritka bő alkalom kínálkozik. Ez magyarázza meg, hogy a magyar orvosi társadalom tagjai mindenkor erősen ambicionáltak, hogy többek között a kórház keretében működhesseken és pedig nem a valóban szóra sem érdemes kis fizetések, hanem a továbbképzési lehetőségek kedvéért.

Nem csoda, hogy ily körülmények között a pályázók sorában ott találhatunk oly neveket is, melyek már hosszú évek óta a magyar orvosi társadalm messze földön híres tagjai s a pályázók között vannak például a Korányi iskolának ugyancsak számos asztalensei. Mindezek után bizonyára joggal elvárhatták a magyar orvosok, hogy a pályázatra kiírt állást valamelyik érdemes kollégájuk foglalja el, ehelyett s e tekintetben a népjóléti minisztérium részéről több is volt meglepető kijelentések is hazatarttak el.

Annál nagyobb volt a pályázók orvosok megrökönyödése, mikor egy napon olyan hírek láttak napvilágot, hogy a pályázók sorában ott szerepel egy egészen fiatal orvos, aki még hozzá

nem is magyar állampolgár

s máris oly befolyások érvényesültek érdekében, hogy egész biztosra lehet venni a kinevezését a többi pályázóval szemben. Ez a fiatal orvos Schütz János dr., az egykor Pozsonyban székelt orvosi egyetem legutóbbi habilitált magántanára, akitől a hazai orvosok tudják, hogy a pozsonyi egyetem elmenekülése után korántsem akart nekivágni a bizonytalanságnak, miként professzor társai, hanem

visszamaradt Pozsonyban,

az ottani orvosi intézetben, s csakhamar virázó praxisa teti szert. Sőt, amikor választania kellett a magyar és csehszlovák állampolgárság között, habozás nélkül az utóbbit mellett döntött.

Dr. Schütz Jánosnak kétségtelenül meg voltak arra az okai, hogy így eslekedjék, ezt a jogot tőle senki el nem vitathatja, az azonban méltán kérdezhetjük tőle bárki is, hogy miképen jelentkezett egyszerre a pályázók sorában csehszlovák állampolgár leltre a budapesti Ferenc József kórház állásának betöltéséről. Annak idején professzor társai habozás nélkül Magyarország felé tendáltak, mikor a helyzetük

bizonytalanná kezdett válni a csehszlovák imperium alá került Pozsonyban, míg Schütz János dr. jobbnak látta opportunusan megalkudni a helyzettel.

Most aztán valóban megtörtént, ami a magyar orvosi társadalom fellegórája szerint teljességgel abszurdumnak látszott: mégis csak

dr. Schütz János lett a Ferenc József kórház belgyógyászati igazgató főorvosa.

s ezzel az érdekes, régi jóhírnevű magyar orvosokat ismét csak egy oly arculcsapás érte, ami bizonyára

Huszár Károly: „A Házban többsége van a titkosságnak“

Mivel indokolja Nánássy Andor a nyílt szavazást — Berkó Gyula: „Ha a titkosságot leszavazná a Ház, a baloldalt ezt önmagának tulajdoníthatja“

Azóta, hogy az ellenzék a béke feltételül a választási titkosság garantálását tűzte ki, előtérbe került a kérdés: van-e többsége a parlamentben a titkosságnak? Erről a kérdésről az elmúlt héten nagy vita folyt a parlament folyosóján. Az egységspárt fellegórája jellemző

Nánássy Andor

kormánypárti képviselő kijelentése, amely szerint ő hibe elében a titkos választói jognak, de a nyílt szavazás mellett fog állást foglalni. Ezt a fellegórával azzal indokolta, hogy mintegy negyven szavazati fogal bíró eselődje van és nem tűrheti, hogy ezek, akiknek ő ad kenyeret, mára szavazzanak, mint akit ő tart érdemesnek a mandátumra. Ő ugyan sohasem befolyásolta egyik alkalmazóját sem, de hát „a destruktív ellen mégis csak védekezni kell.“

A jelenlévő

Meskó Zoltán

felhívta az egységspárti képviselő figyelmét arra a köztudomású tényre, hogy „eselődje dolgoznak azért a kenyérért“, tehát nem kívánhatja fölük, hogy munkájukon felül még meggyőződésükkel is fizessenek.

Huszár Károly

fellegórában ebben a kérdésben a következőkben fejezte ki. — Meg vagyok győződve arról, hogy abban az esetben, ha a passzívításba vonult ellenzék megjelene az ülésteremben és szavazni fog

a titkosságnak többsége lesz a Házban.

És ez a lényeg. A miniszterelnök ugyanígy nem tette pártkérdéssé a titkosság ügyében való szavazást, tehát mindenki nyíltan adhat kifejezést meggyőződésének.

Az egységspárt több tagjáról meg lehet állapítani, hogy a legutóbbi események miatt megváltoztatták a titkosságról alkotott véleményüket. Egyesek ezt a kedvezőt-

igen hosszú ideig fog keserű érzéket visszahagyni a lelkükben, s egy darabig illuzióriusná fogja tenni számukra az érdekes munka jutalmába vetett hitüket.

Természetesen joggal felmerül a kérdés, hogy milyen hatásos befolyások érvényesülhettek e sajátosságok kinevezés körül, s milyen szempontok kerültek előtérbe mikor ennek az állásnak a betöltésére sor került. A tépelődők számára csak azt a felvilágosítást nyújthatjuk, hogy a pályázatból győztesen kikerült ifjú magántanárnak a bályja a budapesti hittudományi kar egyik dékán méltóságát viselt professzora, akit meglehetősen bizalmas szálak fűznek a kormánykörökhöz. Az ilyen vérségi kapcsolatok bizonyára nem hanyagolhatók el, akkor sem, mikor az érdekes magyar orvosi társadalom egy állás érdekében sikra száll.

len változást annak a körülménynek tudják be, hogy

Bethlen István gróf miniszterelnök a nyílt szavazás hívének valotta magát.

Ezzel szemben

Berkó Gyula

a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának: — A titkosság híve vagyok. Azt azonban ki kell jelentenem, hogy a legutóbbi parlamenti események sok egységspárti képviselőre azt a hatást gyakorolták, hogy a titkosságot megszavazni nem szabad. Ha a titkosságot napirendre kerül és a Ház többsége leszavazná, ezt a tisztelet baloldal önmagának tulajdoníthatja.

Erős küzdelem Rélságon

Az egyik ellenzéki jelöltet visszaléptetik

Rétság, dec. 14. (A Hétfői Napló tudósítójától.) A Huszár Elemér mandátumának megsemmisítésével megüresedett rétségi körületben Bud János pénzügyminiszterrel, a kormány jelöltjével szemben két ellenzéki jelölt vette föl a harcot: Póka Pálffy Béla, a Külügyi Társaság igazgatója és Lipósey Miklós, mindketten a Demokratikus Szövetség programjával léptek fel. Az ellenzéki jelöltek működését erősen megnövekedtek. A kerülethez 13 kétség tartozik és a két jelöltnek csak 1-1 népgyűlés megtartását engedélyezték. Ma Rétságban mindkét ellenzéki jelölt népgyűlést tartott, a többi 17 kétségben már nem tarthatók népgyűlések, mert kedden az aglációk véget kell érnie. Az ellenzéki jelöltek támogatására Baross János és Szekeres Andor utaztak a rétségi kerületbe és megkérlelték, hogy az egyik ellenzéki jelöltet visszaléptesse bírják.

GERŐ MARTON
kéz- és ruhák áruház
IV. kerület, Király utca (sarokszület) **22**

NŐI télikabát 550.000
NŐI télikabát velourbőli 850.000
NŐI télikabát, prima velour 1.100.000
NŐI télikabát velourbőli, szőnye galérral 1.850.000

SELYEMTRIKOT jumper 150.000
HÁZIRUHÁK 200.000
OPÁLBLUZOK legjobb minőségben 150.000

EPERJES velour kabát 1.100.000

LEGALKALMASABB-LEGOLCSÓB KARÁCSONYI AJÁNDÉK

Rendkívüli árajánlat, míg a készlet tart:

- HÓCIPO** női, gasszár, im-gyapjűdőlcs: **285 ezer**
Amerikai gyártmányú, télezt leges-gansább fa-zonban: **250 ezer**
Eredeti Reithoffe (Wim-passin) ma-gasszárú fin-teszörbőr: **330 ezer**
Eredeti Reithoffe (Wim-passin) gyapjú-bőrcsa: **300 ezer**
- NŐI SARCIPÓ** nyeltes, fran-ciázi: **110 ezer**
REITHOFFER WIMPAS-SING nyel-tes, cair: la m-győr, fa-zor: **125 ezer**
FERFISARCIPÓ abszolút me-ző-lizhat minős.: **100 ezer**
Nyeltes francia-fazon: **125 ezer**
Eredeti Reithoffe (Wim-passin) gyapjú-nyeltes extra: **150 ezer**

FERFIHÓCIPO finom gyapjú-bőrcsa: **300 ezer**

Gyermekhóci 200-220 ez

NŐI SARCIPÓ 88 ezer
kötöny minős.: **88 ezer**

Tevészőr házióci la minőség, 4-6-100 ez.
Magas csinos házióciak alacsony sarokkal 140 ezer.
Bívalynőr táppal, vagy vastag SCHÄFFER-ögnél.
Dobreneti: 14.4. Jelfón: 5-71. Keresk. engedmény Vidékre utazásnál. Alapítva 1898.

KOCH
TÉSTVÉREK
Últoskődeli áruház,
Károly körút **26**

Bőr-ruházati

RŐR-becces... 1.450
BOR-bunda ... 1.950
BOR női kabát 1.600
BOR-köpeny. 8.600
BOR-nadrag. 1.100
BOR női sport-kosztüm 3.900

minden divatszínben, letári olcsóság!

Padiófi csek, futók, lamberkenek szőnyegek

Vágó és Társa
kárpfios kellékek üzletében
IV. Kammermayer Károly ucca 3
(Központi Városház épületében)

HORVÁTH ÉS HALÁSZ

IV. Váci u. 26 női és férfidivatok és selyemkülönlegességek áruház **Alapítva 1895**
Raktárunk az utóbbi hónapokban felgyülemlt **több ezer maradékot** (női- és férfiszövetek, mosóárúk, 1, 2, 3, 4 méter

felgűnben olcsón áruljuk
További kedvezményként a t. vevőközönségnek figyelműl, minden, legalább egy m'illiót kitevő vásárlásnál **karácsonyi ajándékul ingyen adunk** egy ruhára való (3 m.) grenadint kiválasztott színben és -intában. Mindenki meggyőződhet, hogy a fentiekkel páratlan kedvezményt nyújtunk. — Legjobb minőségű úti- és autótakaróki

A passzivitás feladásának feltételeiről szerdán dönt az ellenzék

Hétfőn este intézőbizottság tárgyal a parlamenti helyzetről és az aktuális politikai kérdésekről — Választóügyi javaslat benyújtásig tart a passzivitás — A választási titkosság biztosítása nélkül nincs megegyezés! — Szilágyi Lajos nyilatkozata a legközelebbi teendőkről

A kormánypart az ellenzéket kötelelességeire figyelmezteti

Az új házszabályok törvényerőre emelkedtek. Általános volt a vélemény, hogy most már nincs oka az ellenzéknek a fételmegmaradásra, hiszen a szakaszok közé felvették a „béke”-szakaszt is, amely az elnöknek módot ad a kizárások hatálytalanságának indítványozására. A passzivitásba vonult ellenzék ennek ellenére is tartja magát eredeti elhatározásához:

nem lép a parlament üléstermébe mindaddig, amíg a választások titkosságára garanciát nem kap.

Az ellenzék tagjai a parlament helyett a vidékre helyezték ki aktivitásukat. Kerületében tartózkodnak már napok óta: *Prody Győző, Rupert Resz, Horváth Zoltán, Rainprecht Antal, Györki Imre, Nagy Vince, Hegyemi Kiss Pál, Cserty József* és mások. Egyáltalán nem érdeklik őket a parlamenti események és — úgy látszik —

nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, amelyek szerint többben kilépni szándékoznak a demokratikus pártok blokkjából.

Az ellenzék arra az álláspontra helyezkedik, hogy semmi értelme nincs a parlamenti küzdelem újratelvetelésének, hiszen

a kormánypart az ellenzék egyetlen érdemi módosítását sem tette magáévá

a cikusból eddig eltelt két év alatt. Már csak választóikra való tekintettel is tartoznak a passzivitás álláspontjára helyezkedni.

Bethlen egyetlen kijelentéssel: a titkosság garantálásával megteremtethető a normális parlamenti munka felvételének lehetőségét.

Enélkül nincs béke — mondják a baloldalon. Ilyen körülmények között a passzivitás hónapokig eltarthat, sőt vannak egyesek, akik mellett kardoskodnak, hogy

a választóügyi törvény benyújtásáig egyetlen baloldali képviselő se lépjen a házba.

Az ellenzék legközelebbi tervét:

Szilágyi Lajos

A következőkben ismertetted a Hétfői Napló munkatársa előtt:

— A legközelebbi teendőkről a Demokratikus Pártok Blokkjának hétfő esti intézőbizottsági értekezlete lesz hivatva dönteni. Az intézőbizottság hétfő esti ülésén, amelyet a központi demokráta kör elnöki tanácstermében tartunk meg, a következő témák kerülnek napirendre:

1. A parlamenti helyzet megbeszélése, tekintettel a passzivitásra. A bizottságoknak a Blokk megkérdése nélkül történt újjaalakítása.
2. A házszabályok békeparagrafusai.
3. Az Ulain-ügy, tekintettel Bethlen miniszterelnök parlamenti kijelentésére, amely szerint bizonyítékai voltak, de azokat nem szolgáltatta ki a bíróságnak.
4. Zsirkay mandátuma és Lélay Ernő lemondása III. bíráló bizottsági tagságáról.
5. A rétségi kerületben történt választási események.

6. Bárány Sándornak a nagytádi mandátummal a parlamentbe való belépése és az egységspárt által történt üdözölése.

7. A berettyóújfalui választókerületben gyártott bizalmi nyilatkozatok.

8. A közös ellenzéki értekezlet előkészítése és a Budapesten tartandó népgyűlés programjának megállapítása.

Más forrásból szerzett értesülésünk szerint több baloldali polgári képviselő hajlik a passzivitás abahagyására, ha a passzivitás felhagyására kerülne sor.

Az ellenzéki pártok közös értekezletén, amelyet szerdán este tartanak meg, végleges döntést hoznak a passzivitás kérdésében.

Hír szerint felszólalások lesznek a passzivitás abahagyása mellett is, bár a hangulat megállapíthatóan ez ellen nyilatkozik meg. Neveket is kolportálnak, hír szerint Cserty József, Rakóczy Ferenc és még néhányan céltalanul tartják a passzivitás folytatását.

Örffy Imre:

„Kívánatosnak tartom az ellenzék visszatérését a parlamentbe . . .”

Az egységspárt álláspontját munkatársunk előtt

Örffy Imre

A következőkben ismertetted: — Az egységspárt az „békeszakasz” elfogadásával megtette az első lépést a béke helyreállítására. Most már az következők, hogy

a passzivitásba vonult ellenzék adja valamilyen formában jelét annak, hogy hajlandó a parlamenti munka felvételére.

Enélkül lehetetlen elképzelni a kiegyesíthetőséget.

— Megmondom ösintén: kívánatosnak tartom az ellenzék visszatérését a parlamentbe

és nemcsak a parlamentarizmus és az ország, hanem elsősorban magának az ellenzéknek jól felelőgtér érdekében. Az ország választóinak az a része, amely őket megválasztotta, azért adott nekik mandátumot, hogy a törvényhozásnál teljesítsék köteleességeiket.

— Az a feltétel, hogy az ellenzék csak a titkos választóügyi biztosítása után hajlandó belekapcsolódni a parlamenti munkába, egyenesen csodálatra méltó naivitás. El lehet-e képzelni azt, hogy a világ bármely törvényhozásában a kisebbség kardinális kérdésben feltételeket szabjon a többségnek!

— Mi bízunk abban, hogy győzedelmeskedni fog a köteleességérzet és a passzivitásba vonult ellenzék tagjai sorra megjelennek az üléseken.

A kormány hétfőn hat hónapra kéri felemelni az indennitás időtartamát

A költségvetési vita elhúzódásától tartanak az egységspárton — Nincs előadója a felhatalmazási javaslatnak, merf Temesváry lemondott, Örffy pedig nem vállalja

Bud János pénzügyminiszter a nemzetgyűlés pénteki ülésén az 1925. év első három hónapjára kiterjedő pénzügyi felhatalmazást is kért a parlamenttől. A három hónapra szóló indennitási javaslatot a szombaton megalakult pénzügyi bizottságnak már ki is adták tárgyalás céljából, hogy minél előbb a Ház elé terjeszthető legyen a bizottság jelentése és az új házszabályok alapján még e hét folyamán törvényerőre emelkedhessék. A bizottság hétfőn délelőtt 10 órára halasztotta az indennitás tárgyalásának megkezdését és pedig azért, mert

időközben felmerült a három havi indennitás helyett hat hónapra szóló felhatalmazás megadásának szükségessége.

A hír valósága iránt

Temesváry Imre

előadóhoz fordultunk felvilágosításért, aki azonban kijelentette munkatársunknak, hogy családi okokból kénytelen volt az előadói tisztről lemondani.

Örffy Imre

a megváltozott helyzetről a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának:

— A felhatalmazási javaslatot hétfőn délelőtt tárgyalja a pénzügyi bizottság. A bizottsági ülésen

Bud János pénzügyminiszter vagy távollété Warko Lajos kereskedelmi miniszter kéri fogja a javaslat címének megváltoztatását.

ását, úgyhogy a felhatalmazás ne három, hanem hat hónapra szóljon.

— Azért van szükség a kiterjesztésre, mert bízunk abban, hogy az ellenzék a költségvetés vitájában részt vesz és közben más események is történhetnek, úgyhogy

március végéig a költségvetés esetleg nem emelkedhetik törvényerőre.

— Egyszerű övintézkedés ez tehát, semmi egyéb.

— Arra a kérdésre, hogy ki lesz az indennitás előadója, Örffy Imre kijelentette munkatársunknak, hogy Temesváry Imre lemondásával váratlanul előadó nélkül maradt a javaslat, ő nem vállalja és így csak hétfőn dől el, hogy a kormánypart melyik tagja vállalkozik az egyébként csak legfeljebb négynapos vita tartására a javaslat előadói funkcióját betölteni.

A megértés nem azt jelenti, hogy a mi fajunk rongyokban járjon — mondja Wolfi Károly

Ernst Sándor Luegerről és — Wolfiról

— A Hétfői Napló tudóstóljától.

Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta beszámolóját Petrovác Gyula dr. nemzetgyűlési képviselő a Hermina uti Vakok Intézetének épületében levő Homerosz-műben.

Az elnöki megnyitó után Petrovác Gyula a fővárosi törvényjavaslatról beszélt.

— Azért ragaszkodunk mi a tizéves helybenlakáshoz, mert a statisztika szerint Budapest lakossága 1872 óta 648.000 fővel szaporodott és ebből 202.000 volt a születés és 485.000 a bevándorlás által elűzött szaporodás. Az ezerkilencszázhuszad törvényhatóságban 400 képviselő közül 260 zsidó volt. A huszonhárom százaléknál zsidóság tehát ötvönöt százalékkal képviseltette magát a városban. Aztán a választókerület beosztásáról szólt. Helyteleníti, hogy a kerületek megalkotásánál a kormány a liberális érdekeknek kedvezett, mikor például a keresztény Buda rovására a Ghettonak aránytalanul több mandátumot jutott.

Majd Ernst Sándor pápai prelatus a fővárosi keresztény irányzat céljairól beszélt.

— Nem akarjuk, hogy keresztény gyermekeinket ne keresztények neveljék. A kormánybiztosok tehetnek legrota, de rendelkezni nem lehet liberálisá tenni az embereket.

Összehasonlítást tesz Lueger és Wolfi között, majd a fővárosi ügyekről szólva azt mondja, hogy a fővárosi keresztény lakossága nem adhatja ki a kezéből a kenyeret.

Utána Wolfi szólt fel.

— Hiába fogja ránk a zsidó sajtó az ellenzékot, izraeli, mi vagyunk a béke, a jogrend és a megértés. De ez nem azt jelenti, hogy hét és felmilla keresztény eldugja világnézetét felmilla zsidó kedvéért. Nem azt jelenti, hogy a mi fajunk rongyokban járjon. Az nem demokratizmus, hogy állom egy törpe kisebbség terrorja alá helyezze magát.

— A kormánybiztos először lábbal taposta a kereszténypart működését később azonban megalotta a zsidó újságokat, elég lassu tempóban, de kijelentette, hogy mégsem így van a dolog. A zárszámadásnál derült ki, hogy éppen a gázgyár volt az a izen, amelynek nem tudott eredményt felmutatni.

Karácsonyi occasió!

Holzer

divatháza, IV, Kossuth Lajos ucca 9 minden osztályában

Telikalabátok 1,200.000

Selyem-fényű harisnyák 35.000

Fehérnemű garni úrák 280.000

kézi hímzéssel
cipők, kalapok legnagyobb választékban!

A szendzsalmasott
KENTAURO
GUMMITALP
magas sarokkal
vishatlan
tartós
elegáns
Könnyebb a birkán.
Kapható mindenütt.

Főleírás:
Karmán Maresel
IV, Veree Páncs-utca 7.
Telefon: József 564-74.

HIREK

Herriot betegsége kormányválságot idézhet elő

Páris, december 14.

Az Echo de Paris és az Era Nouvelle ma hosszú fejtegetésekben foglalkoznak azokkal a politikai következményekkel, amelyekkel Herriot betegségenek esetleges elhúzódása járhat. Az Echo de Paris azt írja, hogy "ha továbbra is komoly marad a miniszterelnök betegsége, számolni kell a kormány lemondásával. Páinlevél máris Herriot utódjánt emlegetik.

Az Era Nouvelle a következőket írja: A mostani kormányt annyira jellemzi a miniszterelnök akaratára, hogy nélküle alig lehet tenni észre, hogy van kormány. Fontos viták előtt állunk, itt van közöttük a vatikáni nagykövetség kérdése, valamint az amnesztia ügye. Herriot munkatársai egyébként kiváló képességek mellett sem vehetik át fölé a felelősséget ilyen fényes kérdésekben. Okvetlenül szükség van tehát miniszterelnökre. Ezért tehát, ha Herriot kénytelen volna hosszabb időre beszűntetni a munkát, egy olyan republikánusnak kell őt pótolni, akinek ugyanazok az eszményei, mint Herriotnak. Akármilyen történjék azonban, a baloldali kartell fenn fog maradni.

— A Jókai-emlékbizottság ülése. A Jókai-centenárium albizottságai Rákosi Jenő, majd Berzevics Albert elnökök alatt ülést tartottak, amelyen többek között megjelent Boitsi Pál, Hubay Jenő, Radó Antal, Sipkai-Balázs Béla, Somló Sári. Márkus László és a fővárosi képviselőlelben Lobmayer tanácsos. A bizottság megbízta az elnököket, hogy február 18-án a Calvin téri református templomban rendezendő ünnepség kegyelmei részleteit iránt Ravasz László püspöknek a szükséges lépéseket megtegyje. Elhatározták, hogy a Jókai-szobor környékét rendbe fogják hozni és azokat a házakat, ahol Jókai lakott, emléktáblával jelölik meg. Végül Berger Leó a Házelnádjnosok Szövetségenek 60 millió ajándékát jelentette be.

— A keresztényszocialista magán-tisztviselői szövetség országos központjának megalakítása. A keresztényszocialista magán-, pénzintézeti, néptisztviselői és kereskedelmi alkalmazottak szövetsége vasárnap délelőtt a régi képviselőházban közös nagygyűlést tartottak dr. Zsemberi Gyula elnökléte alatt. A gyűlés első tárgya a szövetség országos központjának megalakítása volt. Szundi Sándor főtitkár ismertette a központ célját, mire a gyűlés egyhanglag elhatározta annak megalakítását és megválasztotta a tisztviselőkart. Horvai István a magán-tisztviselői jogviszonyt szabályozó törvényjavaslatot ismertette, majd Szabó József nemzetgyűlési képviselő jelentette be a keresztényszocialista párt támogatását.

Újabb létszámapasztás a rendőrségen

Önkéntes B-listások jelentkeznek

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A saadnlási akció keretében két hónappal ezelőtt már redukálták a rendőrség alkalmazottainak létszámát. Nagyon sok próbatéves és ideiglenes minőségű tisztviselőt, detektívet és rendőrt bocsátottak el.

Az elbocsájtásokat a kormány ügylátszók kevesének tartotta, mert Marinovich dr. főkapitány most felhívást intéz a rendőrség összes alkalmazottaihoz,

melyben közli a minisztertanács november 21-iki határozatát, hogy a rendőrség létszámát újból apasztani kell. A főkapitány felhívja a rendőrség tagjait, hogy akiknek más megélhetésük van, azok önként jelentkezzenek a B. listára.

Elsősorban természetesen ezeket fogják elbocsájtani és csak azután kerül sor az újabb B. lista készítésére.

— Ulain Ferenc ügyét esütőtökön tárgyalja a kecskeméti vádtanács. Ulain Ferenc hírhedt cégléti felszólalása miatt, amit az ingyen- és kedvezményes részvények ügyében tartott, tudvalegőleg eljárás indult meg Ulain ellen. Az ügyészesség vádirata ellen Ulain kifogásokat adott be, amelyeket a kecskeméti vádtanács e hó 18-án fog tárgyalni.

— Nem engedélyezték a Kossuth-párt gyűlését. A Kossuth-párt angyal földi szervezete vasárnap délelőtti: a politikai és gazdasági helyzet és a fővárosi választások napirenddel gyűlést hirdetett, a melynek megtartását azonban a rendőrség arra való hivatkozással, hogy a bejelentett gyűlés politikai gyűlés, közrendeseti okokból nem engedélyezte.

— A dohánykiszárusok közgyűlése. A Dohánykiszárusok Országos Szövetsége vasárnap délután tartotta meg évi közgyűlését a régi képviselőházban. Szabados Mihály elnöki megnyitja után Kovács Sarolta titkárnő ismertette a Szövetség működését, a dohánykiszárusok érdekeit és beszámolt a Czajlik-alapról, melynek célja az elaggott dohánykiszárusok támogatása. Ezután megválasztották az új vezetőséget, melynek elnöke Diendorfer Miksa ezredes lett.

— Elűtötte az autót. Ma délután a Király utcában egy autót elűtötte Ubell Károlj ötévenes napszámot. Súlyos sérüléseivel a Rökus-kórházba szállították.

— Lefoglalt könyvek. A főkapitány vasárnap napibarancsában elrendelte, "Kl ölte meg Espelandot!", "A kétélekedő klubja", "Az ismeretlen nő" és "a titokzatos koresolyázó" című könyvek elkobzását. Az elkobzás azért történt, mert a könyvek engedély nélkül áruáltak az utcán.

— Tolvaj családleány. Dr. Eisler Mihály orvos följelentést tett a rendőrségen, hogy Náador uca 5. számú lakásából eltűnt feleségeinek 200 millió koronát érő gyöngy nyaklánc. A detektívek kinyomozták, hogy a nyakláncot az orvos családje lopta el. A leányt előállították a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy lopásért már többször bünbüntetve volt. Örizetbe vették.

— Öngyilkosság. Mandl Manó 50 éves szobafestő Szent László út 106. számú lakásából szájába vette a gázcsap gumiesővét, fejét betakarta és lefeküdt aludni. Mire rátaláltak már halott volt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézethe vitték.

Hócipő legjobban minőségben kapható, javítható
Neumann Géza

VI, Nagymező uca 10. Deseewjy u. 801.

— Öngyilkos vezérigazgató. Ma este hat óraker éresítették a főkapitányságot, hogy a Bálvány uca 24. szám alatti Magyar Országos Házipari Szövetség helyiségében Palotai Hugó királyi tanácsos vezérigazgató felakasztotta magát. Az öngyilkos vezérigazgató felesége elmondotta a rendőri bizottságnak, hogy délbén a Szövetség helyiségében fel akarta keresni az urát, azonban az ajtót zárva találta. Mídon a házmaster segítségével sikerült behatolni a lakásba, az egyik szobában a földön fekvő véleménye szerint a kétél valószínűleg leszakadt Palotai alatt, azonban a nyakán szoruló zsinog megfogtatta. Tetéül valószínűleg régi szivbarja miatt követte el.

— A századi kis autótaxi ma került forgalomba. Ugy értesülünk, hogy 1925. év első felében az autótaxivalat további 50 kis autót helyez üzembe.

— Ebert elnök visszahívta a párizsi német követet. A Matin jelentése szerint a párizsi német nagykövet Ebert német birodalmi elnök meghívására sürgősen Berlinbe utazott.

Az értékelési magánforgalomban feltűnően, csekély érdeklődés mellett egész nap folyamán még szórványosnak is alig történt kötés. A déli órákban a bécsi jelentések üzletelenségről és változatlannal tartott irányzatról számoltak be, miért is a helyi spekuláció nem kapta ösztönzést újabb vállalkozásra. Egyes arbitrázs- és vezetőértékeket a legnagyobb zárókurzusokon szívesen vásárolták, illetve fedeztek volna, azonban megfelelő elauó nem akadt.

— Spanyolországban nem kerül polgári kormány a direktórium helyére. A direktórium egy jegyzékben megcáfolja azt a híresztelést, hogy a direktórium helyébe polgári kormány kerül.

A Newyork Herald tetuanai jelentése szerint Primo de Rivera kijelentette, hogy a direktóriumnak nem volna kifogása az ellen, hogy az Észak-Afrika vonatkozó szerződésék kérdését újra megtárgyalják.

Hócipő 200 ezer kor. Szarcsipő átadás és javítás. VAD-23 gumihám. Szerecsen uca 50 (autóterelő) Klást Ferenc tér és Nagymező uca között

Frack - Smoking Rökcsünnés és átadás Skalla Testvérek IV, Hájó u. 3. Tel. 199-04

SZAKORVOSI rendelő szék- és szonibotok vásárolás. Rendelés egész nap Rákóczi-út 32. I. em. I. Rökussal szemben.

Lakására jövök venni használt, féhérnemű, katonaruhát stb. Friedner, Rökök Szilárd u. 22. III. 19. Tel. I. 62-48

Mein! legfinomabb teakeverékei.

Papacsot, lapcot és mindenféle börcipót készít az **UNIO** cipő- és papacsgyár Budapesti VII. Dohány u. 16. Tel.: fozépf 126-41

Ragályos betegségeknek nélkülözhetetlen a

Meglepő árakat fizetek viselt férjirukáért

Wertheimer Gy. Zichy Jenő u. 23. Telefon 532-61

Súlyos betegségek

emlékszik a szervezet erejét. A legjobb ápolás és Meződs mellett is szükség van arra, hogy a betegség és lábadozás tartama alatt a beteg szervezetébe olyan koncentrált táplálékot juttassunk, amely visszaadja elvesztett erejét, fokozza ellenállóképességét és újraépítse a leromlott testet.

Ilyen erősítő tápszer az Ovomaltin, a reggeli és azsonnatéjhez 2-3 kávéskanállal, rövidesen tízperccel. Adag: doboronként 37. 400 és 64.000 Kírogrinai ádóval együtt. Minió és ismeretlő ingyen küld a Dr. Wánder gyógy- szer- és tápszerár Rt., Budapest 100. postafiókban

Piatalos, úde

kristálytiszta arébról varázsoló dr. Kaiserling HVMARION szepitőszere, adagja K 3000 r. rökárter. Főrk-gyógyezertár. Király uca 12. szám. "Opera" gyógy-szerár, Andrássy út 26. szám

Magyarországban a legrégibbi! **SOFFÓRISKOLA!** Telkikísmeretesen kitanít!

Nem kell reklám, mindenki tudja, hogy az ország legjobb vezetői (soffórijel) tanítványai a S.F.I.I. kezébe kerültek. Mag mindig a legjobb tanítványok. Lovél választékos ellenében. VII., Tavasz-Telefonszám mezo-ucca 8. **Ungár** József. 12. 46

CELLINÉ ÉZÜST-ÉRMÉ ARANY-ÉRT. VÁROSI ÜZLET. IV. KOSSUTH LAJOS UCA 5. MENZETI CASINO ÉPÜLET - TELEFON: JÓZS. 2-16. BÉRO-BACHRUHLIPÓT-LÓW VILMOS-IRAZGATÓN. **ÉZÜST ARANY ÉKSZER ÓRÁK** GYÁRI ÁRON - LEGFINOMABB KIVITELBEN.

PERLÁRUHÁZ VII., Thököly ut 9. I., Krisztina tér 3. Rt. (Auguszt cukraszda mellett) **karácsonyi vásárunk az összes ruházati cikkekben mélyen leszállított versenyen kívüli árakkal**

Kereskedő és Iparos Ujság

Az OKISZ holnapi ülésén foglalkozik a textilkereskedelem kritikus helyzetével

As Országos Kereskedő és Iparos-szövetség szakosztályába tömörült textilkereskedők december hó 16-án, kedden délután 6 órakor értekezletet tartanak az OKISZ VI. Andrássy út 25. szám alatti helyiségeiben, mely elősorban a textilkereskedelem általános helyzetével foglalkozni és szabatosan körvonalazni fogja azokat a kívánásokat, amelyeknek megvalósítása a küszöbön álló kereskedelmi szerződés kapcsán a szakma érdekeinek szempontjából elengedhetlenül szükséges.

Az ülés napirendjén szerepel továbbá a behozatali kérvények tömeges megjelölésének ügye, a **külföldi gyárak által a hazai nyakkereskedelemmel szemben idmazott verseny**, a forgalmi adó reformjára vonatkozó tervezetek megvitatása, a kényszergyűlésről szóló törvény módosítása, a **közítségviselői beszerzési csoportok** ügye és a vasúti gyűjtőforgalom megszervezése.

A napirendjén szereplő tárgyak fontosságára való tekintettel az elnökség az OKISZ szakosztályainak tagjain kívül a szakmabeli kereskedőket és iparosokat is szívesen látja, annál is inkább, mert az ülés nyomatékosság állást kíván foglalni azokkal a híresztelésekkel szemben, melyek a textilszakma általános válságairól szólnak, s le kívánja szögezni, hogy az átmeneti nehézségeknek szinte kizárólag a kormány elhárított gazdasági politikája az oka.

A **Törökvs Takarékpénztár Rt.** december hó 15-én, hétfőn jegyzeteti előszór részvényeit a tőzsdén. Az intézet az Általános Fogyasztási Szövetkezet érdeklőjéhez tartozik és aránylag igen rövid idő alatt igen életképes vállalatok létesített. A Tüzelőszér és Építőanyag Rt., a Nagybevásárló és Értékesítő Rt. valamint a Farnegmunkáló és Butoripar Rt. részvényeinek többsége a takaréki birtokában van. Rövid időn belül megkezdte működését az általa napirendő biztosító társaság is. A felsorolt vállalatok mögött a munkás szakszervezetek állanak, ugy hogy a tőzsdéi prosperitása a jövőben is biztosítottak látszik. Erre való tekintettel is tőzsdéi körökben az a vélemény, hogy emittal fejlődésképes részvény került a tőzsdére.

A Mezőhegyesi Cukoripar Részvénytársaság ma megtartott közgyűlésén elhatározta, hogy az 1928/29. üzletévre 3000 korona (200%) osztalékot fog f. hó 10-16i kezdődőleg a Magyar Általános Hitelbank után fizetni.

Tíz Lichtig-részvényt vonnak össze egy 2000 koronás részvényre. A Lichtig legutóbbi közgyűlésén elhatározták, hogy egy alkalmas időpontban összevonják a részvényeket. Ertesülésünk szerint 100 drb 2000 korona névértékű részvényből egy 2000 koronás névértékű részvényt fognak csinálni. Helymondó a Lichtignek a legújabbban kibocsátott és külföldön plasztizított részvények hozzáállításával összesen csak 510.000 darab részvénye lesz. Ebből azonban egy nagy pakett a külföldön van plasztizozva, ugy hogy ez a budapesti tőzsdén nem jöhet forgalomba.

A BUR rendkívüli közgyűlése. A Bur-vasút szombaton tartotta **Folkus-házy** Lajos elnöke alatt rendkívüli közgyűlést, amelyet Ereky Károly a kisebbségi részvényesek nevében hívott össze. Az összehívók két indítványt terjesztettek a közgyűlés elé; az egyikben azt követelték, hogy a közgyűlés vonja meg az igazgatóságtól a megbízást, amelynek alapján a BESZKAR-val üzemkezelési szerződést kötött, a második pedig a BUR vagyonának és üzemeinek szakértők által leendő megvizsgálását követeli. A rendkívüli közgyűlés azonban a kisebbségi indítványokat Ereky Károly, Peresz György dr., Szabó Imre dr. és Sztróky István felszólítása után nagy többséggel elvetette, mire a sajnósnak beigért közgyűlés teljes csöndben véget ért.

Nem lesz új kényszerkölcsön

Félreértették a pénzügyminiszter expozéjának a beruházások fedezésére vonatkozó részét — Még 250 milliárd koronának kell befolytania a már kivetett kényszerkölcsönből — Ebből fedezik a beruházások tételének hiányát, a maradékot a tisztviselő-fizetések emelésére fordítják

Január elsején a szorzószámot 15.100—15.300-ra szállítják le

Temesváry Imre nyilatkozata

A nemzetgyűlés pénteki ülésén Bud János pénzügyminiszter költségvetési expozéjában feltűnést keltő módon keveselte a beruházási célokra előirányzott 12 millió aranykoronát. Azt mondta ugyanis, hogy ez az összeg nagyon kevés, ezért

a hiányt kényszerkölcsön útján fedezi. Ez a kijelentés meglepetést keltett, sőt a jelenlévő keresztényszocialisták közül többen odaiktattak a beszélő pénzügyminiszter felé:

— Csak nem lesz új kényszerkölcsön?

Bud János nem reagált a csodálkozó közbeszólásokra, hanem folytatta expozéját.

Mint hogy pénzügyi és közgazdasági körökben ez a kijelentés feltűnést, sőt aggodalmat keltett, illetékes helyre fordultunk felvilágosításért. Bud János pénzügyminiszter készséggel tartózkodik, ahol megválasztását készíti elő. Ezért

Temesváry Imre dr.

nemzetgyűlési képviselőt, a felhatalmazási törvényjavaslat előadóját kérdeztük meg, aki ez ügyben a következő nyilatkozatot tette a **Hétfői Napló** munkatársa előtt:

A pénzügyminiszter ur beszédében azt a részét, amelyben a beruházásokra hiányzó összegnek a kényszerkölcsönből való fedezését jelentette ki, általánosan félreértették, illetve ebből a kijelentésből tévesen következtettek arra a lehetőségre, hogy új kényszerkölcsön kibocsátását vették volna tervebe. Bud miniszter ur nem azt mondta, hogy új kényszerkölcsön lesz, csak azt hangsúlyozta, hogy

a beruházásokra kontemplált összeg kevés, a hiányt tehát a kényszerkölcsönből fogja fedezni.

— Tudni kell ugyanis, hogy

a már kivetett kényszerkölcsönből egy tekintélyes része még nem folyt be.

A kényszerkölcsönök a kormány tudvalevően azért vetette ki, mert az e címen befolyó jövedelmekből kellett pótolni az államháztartás

deficitjét addig, amíg a külföldi kölcsönök kézbe nem kerülnek. Ebben az átmeneti időszakban 482 milliárd koronát kellett felhasználni az infláció pótlására, vagyis ezzel az összeggel fedezte a pénzügyi kormányzat azt a hiányt, amely az államháztartásban az infláció következtében mutatkozott.

— A még be nem fizetett kényszerkölcsönök összege 250 milliárdra tehető.

Erre a kétszázötven milliárdra gondolt a pénzügyminiszter, amíg a beruházásokra szükséges fedezet forrását a kényszerkölcsönben jelölte meg.

Tehát nem lesz újabb kényszerkölcsön, mindenki megnyugodhat:

a kormány nem gondol semmiféle kényszerkölcsönrre.

— Meg kell még jegyezni, folytatta Temesváry Imre, hogy ezt a 250 milliárdot, amelynek tudtommal más rendeltetése nincs, nem fogja a pénzügyi kormányzat teljes egészében beruházásokra fordítani. A behajtás alatt levő

kényszerkölcsönösszegek legnagyobb része a közítségviselők megsegítésének fog alapul szolgálni.

— Ugy tudom ugyanis, hogy a jövő év elején februárban, vagy márciusban sor kerül a közítségviselők fizetésének emelésére, vagy legalább is arra, hogy a közítségviselők valamelyes segélyt kapjanak. A tisztviselői fizetésrendezés egyébektől attól függ, miként alakul az

államgazdasági helyzet. Ha a bevételek emelkednek, a kormány fog örülni a legjobban, hogy — amint azt Bud miniszter expozéjában hangsúlyozta — emelést adhat az állam alkalmazottainak.

Munkatársunk ezután a szorzószámok leszállításának kérdésében érdeklődött. Temesváry Imre erre vonatkozóan ezeket mondotta:

— Annyi a konkrétum ebben a kérdésben, hogy a vámtelekre vonatkozóan a pénzügyi kormányzat már a legközelebbi napokban leszállítja a szorzószámot. A leszállítás mértéke olyan lesz, hogy

a vámtelekek 10—12 százalékkal fognak esni.

ami előreláthatóan, ha kis mértékben is, de minden téren érezhető áresést fog eredményezni. Hogy az egész vonalon mikor fogja a kormány a szorzószámot leszállítani, azt ezidőszert pontosan nem tudom, tény azonban az, hogy

a szorzószám leszállítását a kormány végérvényesen elhatározta.

Más forrásból szerzett értesülések szerint

a kormány január elsejére tervezte a szorzószám leszállítását.

Ekkor lép ugyanis életbe a szabad kereskedelmi forgalom, mert az összes behozatali korlátozások december 31-ével megszűnnek. Az új szorzószám a font áralakulásától függ, előreláthatóan 15.100—15.300 lesz.

Január 1-én életbe lép az új vámtarifa

Megszűnnek a behozatali és kiviteli tilalmak — A kezelési rendszer egyelőre a régi marad

Amint Bud János pénzügyminiszter jelezte a kormány tegnap kiadott rendeletével a vámtarifáról szóló törvényben nyert felhatalmazás alapján

1925 január 1-iki hatállyal életbe léptette az új vámtarifa összes tételét.

Ez az intézkedés nem érte váratlanul a kereskedelmet, mert már a forgalom fokozatos felszabadítása folyamán a közűkszségeleti cikkek egész sorozatára életbeléptek az új vámtarifa magasabb tételéi, s az új vámtörvény egyetemesen életbeléptetését tulajdonképpen a forgalmi korlátozások lejtésének befejezését jelenti, mert 1925 január 1-én megszűnnek az összes behozatali és kiviteli korlátozások is.

Ezzel szemben egy látszik, hogy a gyors életbeléptetés meglepetést jelentett a pénzügyminisztérium és a pénzügyi igazgatás számára, mert minden logika ellenére

a kormány nem léptette életbe a vámlejtésre és a vámok alkalmazására vonatkozó 1924. évi XIX. törvényeket, noha az új vámtörvény 12 §-a hatályon kívül helyezi a vámjogot szabályozó 1907. LIII. törvényeket.

Ennek következtében az a szokatlan helyzet fog bekövetkezni, hogy január 1-től kezdődőleg a vámjog alkalmazásának nem lesz törvényes alapja, s továbbra is az eddigi eljárás fogják a vámhatóságok a kormány rendelete értelmében követni.

EGÉSZ FINOM

télikabátok és öltönyök rendelészerűen készíttve, karácsonyig mélyen leszállított árban; télikabát 1.300.000 K-ért, zakkóöltöny már 900.000 K-ért. Gyermekruha és télikabát 400.000 K-tól. Szaját érdeke Önnek, mielőtt bárhol voss vagy rendel, a fent hirdetett tényekről meggyőződni!

férfi- és ruha áruházában, csak Budapest, 19. Könyveskert utca 26. szám. Fikúskat nincs!

Szemlélődés

A Fővárosi Kereskedők Egyesülete 25 éves jubileumán

az egyik testvéregyesületnek józóléséről és tapintatosságáról közismert alelnöke ilodomossán találta, hogy a jubileumi hangulat megzavarával kritikai méltatásban részesítés azokat az érdekképviselőket, melyek még nem tekinthetnek egy 25 éves multra vissza s melyek a tárgyilagos kritikikus tórájában megjelenő felszólaló szerint tulajdonképpen teljesen felesleges műzöddé fejtenek ki. A kritika lényege ellen annál kevésbé volna időszerű kifogást emelni, mert hiszen az üdvözölő szónok csupán következetes maradt ahhoz az álláspontjához, melyet már 1918 októberében képviselt, amidőn Szende Pál hathatós támogatása mellett a Kereskedők Tanácsa című szervezete óhajátta beolvasztani az összes érdekképviselőket, természetesen annak az egyesületnek a vezetése mellett, mely őt egyik elnökétől tisztelheti s mi csak azt sajnáljuk, hogy a régi emlékeket ébresztő gondolatmenet éppen egy minden elismerésemelő közérdekű tevékenységet ünneplő gyülekezet keretei között igyekezett ismét érvényesíttetni. Felesleges volt ez annál is inkább, mert sokkal kedvezőbb alkalom lett volna ennek a kritikának az elmondására az a "csak" 20 esztendősi jubileum, melyet legközelebb éppen az aposztrofált szónok úr szorgalmas közreműködésével tevékenykedő egyesület fog megünni. Meggyőződésünk, hogy eleget téve a logika követelményeinek, ezen a jubileumon meg fog ismétlődni a Fővárosi Kereskedők Egyesületében elhangzott kritika.

Tíz aranykorona jövedelmet

vallott be csupán sok száz kereskedő és iparos az 1923. évre a pénzügyminiszter legutóbb megartott beszéde szerint. Ez a nav állítás szomorú fényt vet az egész pénzügyminiszteri expozéra, mert ha arra kellene következtetni, hogy a pénzügyminiszter összes állításai csupán annyi komoly alappal bírnak, mint a kereskedők és iparosok adójára vonatkozó statisztika, akkor megállapíthatnók, hogy ezt az expozét felesleges volt elmondani, mert amúgy sem fogja senki komolyan venni. Mi a pénzügyminiszter állításával szemben leszögezhetjük, hogy a kereskedő és iparos adózó nem hogy tíz aranykoronás adóalapról, de még 10 arany koronás adókról sem merne álmodni. Kár volt tehát, hogy a pénzügyminiszter egyoldalúan éppen a kereskedőket és iparosokat vádolta meg az adómorál hiányával, de ha már megtette, úgy felhívjuk figyelmét az adófizetés morálra van szükség, hanem morálra van szükség az adók kivételére is, ezt a morált pedig a pénzügyminiszter részéről eddig sehol és sohasem tapasztaltuk. Tessék tehát a morál tekintetében jó példával előállni, mert mi szerény felfogásunkkal nem tudjuk megérteni, hogy pl. mitféle érkelés az, amelynek alapján a pénzügyminiszter kijelenté, hogy határozott ígérete elcsere fantáziája a formai adó mi rendszert, annak ellenz, hogy igazságtalanságról teljes mértékben meg van győződve.

A pénzügyminisztérium nem akar átférni az osztrák forgalmiadó rendszerre

A miniszterelnöknek és a kereskedelmi miniszternek a nemzetgyűlésen tett régebbi kijelentései után a gazdasági élet elintézetnek tekintette az osztrák formai adórendszernek Magyarországon való meghonosítását. A többszörösen, minden üzletkötés alkalmával lefizetendő formai adó rendszere teljesen megbénította a forgalmat, mert lehetetlenül tette igen sok olyan üzletnek a létrejöttét, amelyeknél csupán egy-két százalék haszon mutatkozott volna és amelyek egy 3%-os adóterhet nem bírtak el. Ezenkívül a verseny kiélekedése is arra indította a fogyasztóköz legközelebb eső ipari és kereskedelmi rétegeket, hogy a 3% formai adó megtakarítása céljából a megszokott közvetítő kezek kikapcsolásával közvetlenül az áruforrásnál szerezzék be a szükségesleteket, ami ismét a régi gazdasági munkamegosztást, zavarta meg.

Mind ezek a hibákat nagyban kiküszöbölte és az ellenőrzési zaklatások megszüntette volna a formai adónak olyan reformja, amely az osztrák rendszer alapulvétele mellett küszöl.

Bizonyára nagy meötközést fog kelteni a gazdasági élet minden terén Bud János pénzügyminiszternek az a kijelentése, hogy egyelőre nem hajlandó a jelenlegi rendszer gyökeresen megváltoztatni, legkevésbé pedig az osztrák formai adórendszerét itt meghonosítani. Azok az engedmények, amelyek a pénzügyminiszter a gazdasági követelményeknek teszi hajlandó, kimerültek abban, hogy a többszörösen lerovandó formai adó rendszerének kiálló igazságtalanságait kész orvosolni, amennyiben ez az érvényben álló törvény alapjának megingatása nélkül lehetőséges.

Ezekre az engedményekre vonatkozólag sem tett a pénzügyminiszter semmiféle kötelező nyilatkozatot, sőt tudomásunk szerint még egyetlen konkrét módosító javaslatot sem dolgoztatott ki. Csak annyi bizonyos, hogy a pénzügyminiszterium mindazokat a gazdasági érdekképviselőket, melyek az osztrák rendszer többször beígért itteni meghonosítását sürgették, azzal utasította el, hogy ilyen reform megvalósítása ezidőszent a pénzügyminisztérium nem hajlandó.

Hogy melyek azok az okok, amelyek a miniszterumot egy ilyen abszolút rideg álláspontra az elfogadására késztették, illetékes nyilatkozat hiányában biztosan megállapítani nem lehet. A pénzügyminiszter expozéja csupán azt hozza fel, hogy a költségvetési év közepén ilyen nyelreható reformra nem lehet gondolni. Úgy hisszük azonban, hogy egyéb okok is vannak s a tárgyalások alkalmával szerzett benyomásokból sejteni lehet, hogy a kormány ebben a kérdésben a pénzügyminiszter állásfoglalását politikai okokból támogatja. A pénzügyminiszter legelő sorban a szandálási akció sikerét látná veszélyeztetve ennek a reformnak a megvalósításával, amelynek pénzügyi mérlegét a már régebbi folytatott tanulmányok dacára megállapítani nem tudja.

A kormány azonban a pénzügyminiszternek ezt az állásfoglalását politikai megfontolások alapján helyesli. Az osztrák rendszer megvalósítása esetén ugyanis, elkerülhetetlen volna a mezőgazdasági termelésnek is formai adóval való megterhelése, már pedig egy ilyen kísérlet a gazdasági szadalom parlamentti képviselői körében feltétlenül olyan ellenzéro taláma, amelynek politikai kockázatait a kormány felidézni nem óhajlja. Reszben szintén politikai, részben pedig szociális rugókra vezetődik vissza az a megfontolás is, hogy az osztrák rendszer meghonosításával feleslegessé válna ellenőrzési apparátus megsemmisítése 30-40.000 ellenőrző tisztviselőnek a keresetét venné el.

Az érdekképviselők előtt nem újság

a sürgetett reform előadásának ez az indokolása, amelyre a gazdasági élet a választ is már rég megadta. Statisztikai és formai adatokkal igazolva van, hogy az osztrák rendszer megvalósítása teljesen garantálja a formai adó címén előirányzott költségvetési összegek bevételezést, amelyeknek behatása is sokkal biztosabb és egyenletesebb volna. A mezőgazdasági termelés formai adója tekintetében pedig még az ipari és kereskedelmi körök is hajlandók elismerni a legszűbőh határig, a gazdasági szadalom parlamentti képviselőinek ellenzere tehát semmisséte sem vezetne politikai kritikzere, Ami pedig az ellenőrzési teendőkkel foglalkoztatott tisztviselői elbocsátását illeti, e tekintetben a legelőkelebb kormányfőrák kívánása is csak az, hogy az improduktív foglalkoztatásban működő egynék menél hamarabb térjenek át produktív munkakörre.

A formai adóreform megvalósítása ellen felhozott érvek tehát sem nem találók, sem nem ösztönk, a gazdasági élet tehát saját léte érdekében kénytelen kitartani ama követelése mellett, hogy az ipari termelés megbénító és a kereskedelmi forgalmat akadályozó többszörös adórendszer helyett sürgősen meg kell honosítani az egyszer fizetendő formai adóatálány rendszerét.

A kormánynak az a készsége, amely a jelenlegi adórendszer kiálló igazságtalanságainak a megszüntetésére vonatkozó, a gyakorlatban teljesen értéketlen, mert a jelenlegi rendszer mellett csupán egyes ipari vagy kereskedelmi rétegek számára lehet némi előnyököt biztosítani, az egész gazdasági élet számára azonban nem lehet megteremtő a forgalomnak az a zavartalanságait, amely csak az osztrák rendszerben képzelhető el.

Lehetne például arról szó, hogy a külföldről importált áruékek után a vámmal fizessen az importör 5 vagy 6% formai adót és ugyanez a cikk azután csak akkor legyen még egyszer formai adóköteles, amikor a fogyasztók eladták, a kereskedők egymás közötti forgalmában azonban az illető áru formai adómentesen cserélhetne gazdát. Egy ilyen rendszer hasonló volna a fenyűzési formai adóhoz, amelyet szintén csak egyszer kell leróni, tudniillik, amidőn az a közvetlen fogyasztás céljára eladják, egyébként azonban kereskedők és iparosok egymás közötti forgalmában fenyűzési adó nem számítható fel. Ennek a rendszernek a formai adóra való átvitelre azt jelentené, hogy kereskedők és iparosok egymás közötti forgalmában az áru formai adómentesen volna átruházható és csupán a detailkereskedő volna formai adó beszedésére kötelezve.

Ez a rendszer mindenestre mentesítené a kereskedők jórészt a formai adó elszámolásával járó teendőktől, ellenben továbbra is megmaradna az egész ellenőrzési apparátus az első belsőldi részén, vagyis az importör fizetére, valamint a detailkereskedők fizetére nézve, vagyis csupán egyes kereskedelmi és ipari csoportoknak lehetne ezúton bizonyos könnyítéseket biztosítani.

Mint ez a példa is mutatja, a jelenlegi rendszer keretében csupán tördözés és földzörölés lehet szó, nem pedig egy olyan gyökeres reformról, amely után a gazdasági élet áthízok.

Ha a kormány a gyáripari és kereskedelmi körök ismételt figyelmeztetése dacára nem látja be, hogy a többszörösen lerovandó formai adó az ipari termelést is annyi improduktív kiadással terheli, amely végzetlenyben a magyar ipartermékeknek céltalan drágítására vezet, a kereskedelmi szerződések után rövidesen meg fogja látni, hogy a magyar ipar így meghendikpelve teljességgel versenyképtelen lesz a kedvezőbb adóviszonyok mellett dolgozó külföldi iparral szemben.

Ne várja a kormány, hogy kialudt gyári komezeik és munkanélküli munkások tízezrei figyelmeztessék olyan igazságtalanságokra, amelyeket egy kis jóakarattal előre is felsmerhetők volna.

FIGYELNI! ÚJ CIM!

MOSKOVICS

EMIL

KÖZP. IRODAI

VI, Berliini tér 3

Westend üzletházba áthelyezve

TELEFONSZÁMOK:
233, 165-25, 191-34

FIGYELNI! ÚJ CIM!

GROSZ ADOLF

33

Posztó és kézműtáru nagykereskedése Budapest, V, kerület Vilmos császár út 12

Telefonszám: 110-40.

Csomagolópapíros

LEVAI SANDOR

papir nagykereskedésében.

Telefón: 199-00, 180-18

Budapest, VI., Antrássy-út 35

Telefón: 129-98. Sürg. cím: Sírumpfölete

Guttman és Fekete

Költőit, szövött- és tricótáru nagykereskedése. Harisnyák és kesztyűk saját gyártásra. Különlegességek: Divatos költőit nők kabátok, téli, nyári sportruhákat, selymeskosztályok és selymharisnyák

Budapest, Deák tér (Anker palota)

KLINGER IG.

gyapjúszövet-gyáralnak:

Neustadt an der Tafelfökte
I. B. Jungbunzlau I. B.
Kratzau I. B. Dalowitz I. B.

vezérképviselete Magyarországi számára Bécs, Zelinkagasse 4

26

Legjobb minőségű férfi- és nőiszövegek legolcsóbb bevásárlási forrása

FRIEDMANN FARKAS

divatruház a VII, Király uca 11. sz.

Eladás nagyban és kicsinyben!!

Büchler Zsigmond és Társa, Budapest

Gyors, teher- és gyűjtőforgalmak

TELEPEK:
Wien, I., Biberstrasse 5 — Brün, Davadeli G. — Warnsdorf, Carl Wagnerstrasse

Pártos, Grosz és Tsa

posztó-, bélanagykereskedés VI, Király uca 8

42

Nagy választék: Dábia, randórségi, füzött, közzárdítást és kocsipórákban

SUGAR ARNOLD

Üzletház Budapest V, Sas uca 29.

Kendő-, zsebkendő- és divatruanyagkereskedő. Állandó dús raktár.

MAGYAR

DIVATCSARNOK

Rákóczi út 74.

Ausztria kisajátítja a magyar kereskedelmet

Bécsből származó árúkkal árasztják el az országot

A régi Monarchia keretében kényveltségéből túrt gazdasági kizsákmányolatlanságunk korszaka elevuendik fel most, amidőn az osztrák ipar és kereskedelem modern eszközökkel és jórésben saját gyártókkal és jórésben saját szállított mottalanságunk által szállított fegyverekkel készült tönkretenni a hazai kereskedelmet.

Jóideje tapasztalható már, hogy az osztrák gyárak és kereskedelmi vállalatok úgynevezett árasztják el az országot és a legkisebb község kereskedőit is utat találva, közvetlen Bécsből történő szállítással teljesen kikapcsolják a hazai kereskedelem működését.

Szerencsétlen adórendszérünk miatt ugyanis az a helyzet állott elő, hogy a magyar kereskedelem, ha ugyanolyan ügyes, szorgalmas és szakavatott is, mint az osztrák kereskedelem, nem képes az utóbbival versenyezni, minthogy

az osztrák iparnak és kereskedelmének jelenlegi adórendszérünk kedvezőbb helyzetet biztosít, mint a hazai kereskedelemnek.

Ha ugyanis egy detail kereskedő valamely árucikket be akar szerzeni és ajánlatot kér egy bécsi és budapesti nagykereskedőtől, akkor azt fogja látni, hogy ugyanazon alapár mellett

a bécsi nagykereskedő 3%-kal olcsóbban tudja az árut szállítani.

mint a budapesti kereskedő, mint-hogy a Bécsből való rendelésnél csak egyetlen egyszer, a vámkülföldről való behozatal alkalmával kell forgalmi adót fizetni, a budapesti nagykereskedőnél történő vásárlás esetén azonban nemcsak a nagykereskedő által már egyszer megfizetett 3% forgalmi adót, hanem a nagykereskedő részéről történő eladásnál újabb lerovandó 3% forgalmi adót is meg kell fizetnie.

Ez azonban nem az egyetlen előny, amelyet az osztrák cégek a hazai vállalatokkal szemben élveznek, mert hiszen a magyar kereskedőnek kereseti és jövedelmi adót is kell fizetnie, ezenkívül pedig regisztrációs díj is van, amelyek az osztrák cégeket nem terheli.

Utóbbi időben azonban az osztrák vállalatok már ezzel a gazdasági térhódítással sem elégszenek meg, hanem

nyersárúkat szállítanak Magyarországra.

ezeket az itteni kikészítő gyáraknál bér munka útján készíruvá dolgoztatják fel és az így kikészített készárukat közvetlenül Bécsből számlázva adják el a magyar vevőknek. Ennél a műveletnél is 3% forgalmi adót megtagarítás és legalább ugyanennyi kereseti és jövedelemadó megtagarítás mutatkozik az osztrák

vállalatok javára, illetve a magyar vállalatok terhére.

Ha tekintetbe vesszük, hogy az utóbbi időben kiélesedett verseny következtében hazai vállalataink mindössze 2-3% haszorra kénytelenek cladni, akkor nyilvánvaló, hogy

egy 6%-os differencia.

amely a külföldi vállalatok javára mutatkozik, a hazai cégek versenyképességét teljesen megszünteti, nem is szólva arról, hogy a hitelviszonyok Ausztriában sokkal jobbak, mint Magyarországon s így az osztrák cégek még a hitelnyújtás feltételei révén is fokozzák amúgy is nyomozott fölényüket.

Ez a gazdasági jelenség pontosan megállapítható a forgalmi adó statisztikájából is, amely mutat egy érzékeny miszer, pontosan leméri, hogy a hazai nagykereskedelem ma tizedrészét sem képes annak a forgalomnak lebonyolítani, amelyet 2-3 hónappal ezelőtt lebonyolított. Sírögös intézkedésre van szükség, amely ennek az új gazdasági leigazásnak útját állja és a versenyviszonyokat ismét egyenlővé teszi.

23095-re emelkedett a nagykereskedelmi indexszám

A Központi Statisztikai Hivatal ezennel rendszeresen közzéteszi a kéthavonként megjelenő Magyar Statisztikai Szemleében már eddig is részletesen ismertett indexszámoknak a nagyközönséget rövidbő időszakokban is érdeklő főeredményeit. A magyar nagykereskedelmi indexszám, mely októ. 31-én 22.852 volt, novemberben 15-én 22.865-re, november 30-án pedig 23.095-re emelkedett. November első felében alig volt változás, a hónap második felében azonban már elég jelentékeny az emelkedés. Az egyhangú áremelkedés 1,1 százalékos (ett. Novemberben az utolsó hónapokban emelkedő irányzattal bíró élelmiszerindex némileg, 0,7 százalékra esökkent, az ipari anyagok és termékek indexe azonban, mely az év folyamán inkább hanyatló irányzatú volt 2,5 százalékkal emelkedett. Különösen drágát az ipart érdeklő cikkek közül a gyapjú, gyapjuszövet, bőr és egyes fémek. A dollár árfolyama alapján, az árat aránykoronában számítva, a magyar korona javulása folytán a növekedés még nagyobb, 3,3 százalékos. A nagykereskedelmi árszám ugyanis aránykorona alapján az októberigévi állapothoz képest 1.49-ről november 15-ére 153-ig, november 30-ára pedig 154-ig emelkedett.

A budapesti tőzsdén jegyzett részvények index-száma november 1-ig 109.97 128-ra, vagyis 17,4 százalékkal emelkedett. A helyzet tehát kedvezőbb, mint egy hónappal korábban. A 128 azt jelenti, hogy az 1913-ik év december 31-én a tőzsdén jegyzett részvényekbe az azóta történt tökélemelésre eszközölt befizetésekkel együtt 100 svájci frankot befektető részvényesnek 128 svájci frankja maradna, ha a december 1-i tőzsdéi jegyzés alapján felszámolna. A részvé-

nyek egyes kategóriái szerint az egyhavi emelkedés a bankoknál 4,5, a takarékpénztáraknál 35,3, a biztosítóknál 54,0, a gézmalmoknál 28,9, a bányavállalatoknál 32,0 és a gépyáraknál 37,9 százalékos volt.

A cégjegyzékek kiigazítása

Törvény készül a cégegmegszünések nyilvántartásáról

A kereskedelmi törvény által előírt és a cégbírósg által történő nyilvántartás adatai az utóbbi években már igen sok esetben nem feleltek meg a tényleges állapotoknak, aminek a legfőbb oka az volt, hogy számos kereskedelmi cég a felszámolás bejelentésére, valamint a cégfőlére vonatkozó kötelezettségét elmulasztotta.

A kereskedelmi törvény 19. és 21. §-ai gondoskodnak ugyan arról, hogy az említett kötelezettség elmulasztása jogi szankcióval — pénzbírsággal sújtassék, sőt ezenfelül a kereskedelmi törvény a megszűnésre fennálló bejelentési kötelezettséghez súlyos anyagi jogi természetű következményt is fűz, azt rendelvön, hogy a cég megszűnésének a kereskedelmi cégjegyzékbe be nem vezetése esetén a cég megszűnésének tényét harmadik személy ellenében, csak annyiban lehet érvényesíteni, amennyibe bizonyítható, hogy e harmadik személy előtt e tény ismeretes volt; minúgyesen rendelkezés azonban nem voltak képesek biztosítani azt, hogy a kereskedelmi cég megszűnésre a valóságban bejelentés, sőt a háborús és a háborút követő idők gazdasági viszonyai, amelyek számos cég kellekésését tették lehetővé és viszont számos más cég megszűnését idézték elő, a bajt még növelték, mert az utóbbi időben egyre több panasz merült föl abban az irányban, hogy számos cég, különösen részvénytársaság és szövetkezet mulasztja el megszűnés esetén az előírt bejelentést. Ennek folytán sok, már évek óta tényleg megszűnt cég még mindig szerepel a cégnyilvántartásban, amely így már régóta nem nyújtja a tényleges viszonyok há képet.

Foelésleges hangsúlyozni, hogy mily messzemenő érdekei fűződnek a gazdasági életnek ahhoz, hogy a tényleg létező cégek nyilvántartásának és ebben a nyilvántartásban a megszűnt cégek törlésének.

Mind ezek folytán az illetékes minisztériumok között már huzamosabb idő óta tárgyalások folynak az említett állapot kiküszöbölése érdekében és több igazgatási intézkedés is történt, amelynek a fennforgó mulasztások csökkentése tekintetében a legtöbb esetben meg is hozták a célba vett hatást, az esetek egy jelentékeny részénél azonban a megfelelő fórumok legnagyobb jóakarata mellett sem vezetettek eredményre, miután a mulasztók, akikkel szemben eljárni kellene, nem voltak elérhetők (meghaltak, hadifogságba kerültek stb.). Számos nehézség okoz ebben a tekintetben az ország területének szétszórakodása is. A cégbírósg pedig a cégek megszűnésének bejegyzése végett hivatalból nem járhatott el és csupán akkor intézkedhetik, ha a bejegyzése elmulasztása már megtörtént. Igy az említett rendbírság alkalmazására is csak akkor kerülhet sor, ha a bíróság feljelentés alapján vagy másképpen szerez tudomást a cég megszűnéséről.

Ily körülmények között illetékes miniszterek abban állapodtak meg, hogy törvényes rendelkezést készítenek elő, amely a cégbírósgot teljesebbé és kötelezi a megszűnt cégekkel a cégjegyzékben való törölésre, ami bár a cégbírósgra súlyos terhet ró, de amai állapot kétségteletlenül javítana. Az igazságszolgálatot most elkészítette a vonatkozó törvénytervezetet és hozzászólás végett megküldte az Ardekeltségnek.

A kereskedelmi és iparkamara kedden délelőtt 11 órákor tartandó egyesületközi ülésén fogja az új törvényjavaslatot tárgyalás alá venni.

Erasmó M. Reda Biella

Textilwaren aller Art
Representanz von Textilfabriken

Bloch és Fischer
rövid, szövött és norinbergi árú nagykereskedés
Budapest, VII. Károly körút 13

Porges és Társa Rt.
textilanyagkereskedés Károly körút 19
Vezérigazgató: Wild Jenő.
Igazgatók: Baum Mór és Sonnenschein Béla

Schwartz és Hirschberg
pamuzsüvel- és bélésláru nagykereskedők
A Budapest — Wárnadorfi Pamuzsüvelgyár R.-Társ. egyedárusítói lerakata.
Budapest V. Zrínyi ucca 15

Holczer Viktor, Budapest
ékszerész, arany- és ezüstműves
Gyár és raktár IV. Kézv. körút 10 (főem.).
Villamos erőre berendezve. Készít mindentle ékszer-, arany- és ezüstmunkát, alakítást és javítást. Állandó raktár mindennemű ékszer, arany-, ezüstárúban és örökben. Telefonszám: 116-24

WEISZ SÁNDOR és RÓNA
12 posztó- és bélésláru nagykereskedés
BUDAPEST V. ARANY JÁNOS UCCA 22

"ATLASZ"
GYAPJÚ ÉS PAMUTÁRU KERESKEDelmi RT
EXPORT-IMPORT. TEXTILÁRUK
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 12. SZAM

SCHMOLL-PASZTA
GYÁRTJA: SCHMOLL ÉS KALLÓS RT., BUDAPEST V. VÉRO U. 7. TEL. 31-18

Magyar kir. udv. szállító
Alapított 1850

SEMLER J.

Magyar kir. udv. szállító
Alapított 1850

Értesítjük igen tisztelt vevőinket, hogy J. SEMLER

London, 14 Golden Square

békemindőségű ujdonságai, melyek a legkényesebb izlést is kielégítik, legolcsóbb árak mellett árusítatnak **Maradékok mélyen leszállított árakon!**

Férfi és női átmeneti és téllkabát-kelmék legnagyobb választékban

Főüzlet: Bécsi ucca 7. (Deák Ferenc ucca sarok). Fióküzlet: IV, Koronaherceg ucca 9. szám

A fenyőzési adót minőségi alapon fogják megállapítani

10-15! 20% lesz az adókulcs

A fenyőzési adó mostani megállapítási módja igen sok panaszra ad okot, mert a megállapított értéktáblák olyan alacsonyak, hogy a mai árak mellett a fenyőzési adó alá tartozó cikkek még a legolcsóbb kivitelben is luxusadóköltségek bárna olcsóbb kivitelben közszükségletű cikkek volnának tekintendők. A pénzügyminisztérium nem térhetett ki a panaszok jogosultsága alól és ezért elhatározta, hogy a jelenlegi fenyőzési adórendszer új alapokra fektetik. Az erre vonatkozó munkálatok már serényen folynak és a készülő tervezetek az az alapja, hogy az eddigi értéktáblák-rendszer helyett a cikkek legnagyobb részénél minőségi alapon határozza meg azt, hogy mikor tartozik fenyőzési adó alá. A fenyőzési cikkek legnagyobb részét a vánkezelés, illetve a termelés helyén fogják megadóztatni és a tervezet azt az újítást is tartalmazza, hogy az eddig 10 százalékos csúszása fenyőzési adókulcs helyett több különböző fenyőzési adókulcsot állapít meg. Mint ismeretes, a kormányzat törvényes felhatalmazása van arra, hogy a fenyőzési adó kulcsát egyes cikkekre husz százalékra állapítsa meg. A tervezet szerint a kormány most ezzel a felhatalmazással élve, a különböző cikkek csoportjaira különböző százalékos adókulcsot állapít meg. E szerint a fenyőzési adó a jövőben fokozatos lesz.

További újítása a tervezetnek, hogy a fenyőzési adó a jövőben nem lesz kifejezetten áthárítható, hanem az árak vételárába kell beleszámítani. A jövőben tehát a vevőnek nem kell külön fizetnie a fenyőzési adót, mert a vételárat már ezzel együtt állapítják meg. Amint az előzőleg tervezet elkészült, a minisztérium az érdekképviseletek közös értekezlete elé fogja vinni, hogy a végleges döntés előtt az érdekeltek véleményét is meghallgassa.

Rendezték a postacsomagok forgalmi adóját

Az OKISZ előterjesztésére lemezt engedélyezték a számla szerinti levonást

Előző számlánkban ismételtelen szöveg tettük a pénzügyminiszternek azt a sémleges rendeletet, amely a postacsomagokban érkező árú forgalmi adójának lerovását akként szabályozta, hogy az árú értékre való tekintet nélkül a postacsomagokban érkező árú után forgalmi adó emélen mindig a kivettelt várn 25%-át kell megfizetni.

Tekintettel arra, hogy az új vámtarifa egyes tételei az árú értékének 100-150%-át is eléri, ez a rendelet a gyakorlatban azt jelentette, hogy a 3%-os forgalmi adó a postacsomagokban érkező árú után 25-30%-ra rúgott.

Az OKISZ a rendelet megjelenése után azonnal előterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez, amelyben rámutatott arra, hogy ez a 25%-os forgalmi adó nemcsak igazságtalan és egyenlőtlen versenyviszonyokat teremt, hanem teljesen lehetetlenné teszi a postacsomagforgalmat is, amire pedig feltétlenül szükség van, mert egyes szakmákban ez nélkülözhetetlen.

Dr. Csekő Béla miniszteri tanácsos, a pénzügyminisztérium forgalmi adó- és illetékügyi osztályának vezetője az OKISZ előterjesztést teljes megértéssel fogadta, s a titkárságnál még a rendelet megjelenése előtt volt szíves közölni, hogy a számla szerinti forgalmi adó lerovását egy pótrendelelettel lehetővé fogja tenni. Az OKISZ titkársága az íroda útján érdeklődő feleket természetesen azonnal tájékoztatta arról, hogy a pénzügyminisztériumnak ezúttal valóban gyors és méltányos intézkedése a kereskedelem és ipar igényelt teljes mértékben honoratit, amennyiben a 3%-os forgalmi adó lerovását visszaadó érvel engedélyezte.

Végeladási kérvényekkel ostromolják az iparhatóságokat

Az OKISZ a detailkereskedelem érdekében tiltakozik a kiárusítások ellen

A nyomasztó gazdasági viszonyok kötségtelen jele, hogy ismét elszaporodtak azok a reklámok és a verseny fokozásának azok az eszközei, amelyek valamely rendkívül kedvező alkalom ígérétével igyekeznek a hirdető vállalat vevőkerét növelni.

Egy kétségbeesett hajszá indult meg a fogyasztóért, akit minden áron és minden eszközzel meg kell nyerni és ebben a hajszában szinte védtelenül áll az a szolid, pevére és üzleti reputációjára feltékény detailkereskedő, aki az adók terhe alatt roskadozik, meg nem engedett eszközökön azonban nem tud és nem akar nyúlni.

Az OKISZ a kebelében tömörült detailkereskedelmi érdekeltség jogos érdekeinek megvédése céljából kénytelen volt az iparhatóságoknál helyetlen és irányban intervenciót, hogy az amúgy is súlyos helyzetben lévő kiskereskedelem életfeltételeit

végeladásszerű kiárusítások engedélyezésével ne nehezítsék meg.

Ebből az intervencióból kifolyólag az érdekképviseletek együttesen

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Krámer József dr. ünneplése. A Fővárosi Kereskedők Egyesülete fennállásának huszötödik évüben az egybegyűlt érdekképviseletek osztalán, meleg ünnepléssel részesítették Krámer József dr.-t, aki főtitkári minőségben az alapítástól kezdve önzetlen odaadással és fáradhatatlan buzgalommal vezette az egyesület ügyeit. Az OKISZ nevében Ledermann Mór elnök üdvözölte az ünnepeltet, biztosítva őt az OKISZ szeretetéről és nagyrabecsüléséről.

Az OKISZ megszervezi a csehországi textilárú gyűjtőforgalmát. A behozatali tilalmak megszüntetésével megelőkült textilimport immár a békébeli arányokhoz közeledik, bár a magas vámok és a szállítási nehézségek a régi forgalom teljes kifejlődését még mindig akadályozzák. A vámtarifa túlzásait a küszöbön álló kereskedelmi tárgyalások előreláthatólag eliminálni fogják, a szállítási nehézségek leküzdésére azonban csak akkor kerülhet a sor, ha a két ország között minden surlódási felület eltűnik és a kölcsönös bizalom ismét helyreáll. Addig a kereskedelmi érdekeltség az önszervező eszközöket kénytelen gondoskodni a szállítási és forgalmi viszonyok javításáról. Ennek egyik határozó eszköze a gyűjtőforgalomnak megszervezése azok között a kereskedelmi gépontok között, amelyek a két ország áruforgalmában jelentékeny szerepet játszanak, tehát elsősorban egyrésről Budapest, másrésről Brünn, Prága, Warendorf és Bécs között. Az OKISZ a

foglalt állást az ilyen eladási módzatokkal szemben és ennek folyamatosan a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, amelynek véleménye a végeladások engedélyezése előtt kikérendő, elvi alapon akként döntött, hogy a mai nyomasztó gazdasági helyzet kedvezőbbre fordultáig kiárusítások nem engedélyezhetők.

Miután ennek dacára egyes cégek az iparhatóságokt végeladási kérvényekkel továbbra is állandó ostrom alatt tartják, az OKISZ a gazdasági helyzet megvilágítása mellett megkereste az egyes iparhatóságokat, amelyeket arra kért, hogy a végeladások engedélyezését egyelőre teljesen szüntessék be. Az iparhatóságok, méltányolva a felhozott nyomos indokokat, a kereskedelmi kamara állásfoglalásának megfelelően is elhatározták, hogy

kiárusításokra engedélyt nem adnak,

az engedély nélkül hirdetett ilyen eladási módzatokat pedig állandóan figyelemmel kíséri és az ipar-törvény rendelkezései ellen vétőkkel szemben a törvény teljes szigorával fognak eljárni.

gyűjtőforgalomnak ezen viszonylatokban való megszervezésére most külön bizottságot küldött ki s ilyen módon lehetővé fogja tenni a vasúti tarifák kedvezőbb kihasználásával a szállítási költségek csökkentését és az áruforgalom élénkítését.

Döntőbírósg a nemzetközi kereskedelmi vitás ügyek elintézésére. A nemzetközi kereskedelmi kamara döntőbírósgot szervezett a különböző nemzetek kereskedelmi körei között felmerülő vitás ügyek gyors és költségmentes elintézésére. Ehez a döntőbírósghoz megalapításától kezdve eddig már nyolcvanhárom esetben fordultak. A döntőbírósg huszonnyolc ügyben kiegyezéssel, vagy döntőbírósgai határozattal intézte el a vitás esetet, míg tizenöt ügy megtárgyalás alatt van.

Fontos figyelemztetés azok számára, akiknek Ausztriában követeléseik vannak. Az összeomlás óta hozott új osztrák törvények az adósságok 30. illetőleg 40 esztendőre redukálták. Ez azonban csakis az új adósságokra vonatkozik. Azok a követelések, illetőleg adósságok, amelyek 1916 április 1. előtről származnak 30. illetőleg 40 év múlva érvényes kel, úgy mint azelőtt. Olyan adósságok, amelyek 1920 január 1. előtről származnak, 1926 december 31-én érvényes kel. Olyan adósságok viszont, amelyek 1921 január 1 óta keletkeztek, 1924 január 31-ikével érvényes kelnek, ha a háromévi elévülési terminus addig letelik. Akinek tehát Ausztriában 1920 január 1 utánról való követelése vannak, jól tezik, ha nyomban érvényesítik ezeket, illetőleg nyomban megindítják

a bírósági eljárást, mivel az adósság keletkezése után három évvel a bíróságok a követeléseket az új törvények értelmében elévülteknek tekintik.

Kereskedelmi összeköttetésünk Bosznia-Hercegovinával. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamrában Bittner János alelnök elnöklésével értekezlet volt, amelyen Székely Artúr dr. titkár ismertette a régi Bosznia-Hercegovina mai gazdasági viszonyait és azokat a lehetőségeket, amelyeket Bosznia-Hercegovina Magyarország kivételére nyersanyagbeszerzési tekintetében nyújt. Az értekezlet elfogadta az előadó javaslatát, mely szerint a magyar kormányknak mielőbb konzultációt kellene felállítania Bosznia területén.

Megtorolják a kamatuzsorát. A Nemzeti Bank már régebben felhívta a vidéki intézeteket arra, hogy hitelügyeiket a mai viszonyoknak megfelelő kamattételek mellett bonyolítsák le. Ennek dacára néhány vidéki intézet még ma is 2-3%-os heti kamatra ad ki kölcsönközléseiket. A Nemzeti Hitelintézet e héten három vidéki pénzüzetnél konstaltta a kiadott rendelet ellenére követett eljárást és ezen intézetektől megvonta a Jegybank hitelnyújtását.

Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség hivatalos lapja
Az OKISZ közleményét Szarka István dr. szerkeszti

Kovács Ernő
13 posztónagykereskedés
Budapest V, Nagykorona u. 15

Deutsch Mór és Flai
Dilmos császár út 6. 5
Férfit-, nő- és gyermekruhagyár. Szőrmé-áruhágy. Posztó- és belésárú nagyban

Pajor és Griesz
60 posztó- és belésárú nagykereskedés
Budapest V, Bálvány ucca 5

Üzleti könyvek és nyomtatványok

minden alakban és minőségben és jutányos áron beszeresvelek
Könyv-, írószer- és papírkereskedelmi rész-társ-nál

a „Honoria“ kereskedelmi szakter-folyam gyakorló ízemében

Donáth Jenő és Társa
Budapest, IV. Petőfi Sándor ucca 11
S. addington & Co Ltd
Londoni postbizományi cég vezérképviselető

EPSTEIN ÉS PFEIFER
TEXTILÁRU-NAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST, V
3AS UCCA

WARENHAUS KLEA
VI, MARIAHILFERSTRASSE 85-87
SOLIDESTES, BILLIGSTES KAUFHAUS, WIEN

HOGÁSZAT-DENTIST
MÁRFAI ARTÚR
26
ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ
IV. KÁROLY KÖRÜT

Aranykorona és adó mérlegét elkészítik, könyvelését ellenőrzik, ellátják, társas Hofbauer Testvérek elszámolását felülvizsgálják
IV. Múzeum körút 31. Telefon 122-20

Tere=fere

A HÉT HOSE: Törzs Jenő, aki Liptal-Drégely vígjátékában, a „Vörös ember” ben ismét, mint már annyiszor döntő sikert aratott.

A HÉT SZENZÁCIÓJA: Egyelőre még este a diszleiten színpadon látható, de csakis a nagyon benfeentes embereknek a Fővárosi Operettszínházban, ahol a „Halló! Amerika!” című új revűben végre eljutottak a szénakazal jelenetig. Mr. Haskell, a rendező — hír szerint — revűjének egyik jelenetében egy szénakazal tetején játszatja majd színészeit. Persze ilyenkor a ventilláló szerkezetet el kell zárni, mert a szél könnyen szétviszi a szénát. Ugy hírlék ezt a nagyszerű trükköt is Amerikából importálta Mr. Haskell, mint a létrátáncot vagy a szélmalom jelenetet, amelyről szintén csak a legjobbak mondják a Nagymező uca környékén. Ilyen és ehhez hasonló művészi csodák fognak felvonulni ahban a nagy cirksuzban, amelyet két hónap múlva mutatnak be az amerikai tulajdonos színházában Sztaliny-Martos-Szabolcs magyar operettje helyett.

A REVÜ különben kezd már nálunk is divattá válni és mint halljuk, Faludi Jenő Párizsban utazott, hogy a Király Színház számára is hozzon egy revüt és felvegye a versenyt a másik operettszínház revűjével. Ezzel szemben Szabó Gyula a Városi Színház igazgatója a klasszikus operettek felújítására készül. Most végre eldő majd, hogy a nagy világotragabban ki maradt felül, a komoly művészet, vagy a lufballonokkal és kacsalábon forgó kastélyokkal teleült színpad.

A TÁRSASÁGOKBAN most egy olyan nagyszerű sikerült tréfán mulatnak, amely sokáig műsor böhözata marad azoknak a köröknek, ahol megtréfolt. A szép asszony férje elutazott este a pesti villanyvilág homály leple alatt megjelent az udvarló. Eddig rendszeren van az eset, a baj csak ott kezdődött, hogy éjszaka felé megérkezett a férj. Mit tesz ilyenkor egy ügyes házibárát? Bebúj a szekrénybe és itt várta türelmesen a reggelt, amelynek első sugarai bizony nehezen köszöntettek be az ablakon.

Reggel a férj szépen elköszönt feleségétől. A házibárát felszámolt azaz a boldog tudta, hogy baj már nem érheti. Annál nagyobb volt a meglepetése, amikor a távozó férj az ajtóból visszaszállt: — A ruháimat vasaltad ki, mert bizonyára összegyűrted a szekrényben. A findé természetesen a valópör.

AMERIKÁBAN két pártira szakadt az a nagyszerű ősszhang, amelyért szegény boldogult Lincoln Abrahám annyit fáradozott, amint azt Griffith „Amerika hőzora” című filmjében is láttuk. Amerikában újra szörnyű a pártoskodás és már félt, hogy világra szűk háborúskodás lesz a vége. A pártok 15 angyalkal természetesen kik volnának mások, mint a mi világot járó művészeink. Fedák Sári és Nádor Jenő, akik Fedák történelmi nevezetességű sűrűnyű óta hadilábon állnak egymással. A két farsulat, a „Fedák Színház” és a „Nádor Színház” egymást kergetik, ha Nádor Clewlandba megy, Fedák is ott terem, ha Fedák Detroitba utazik, hippl hopp! Nádor is utána siet és igyekszik minden jobb előadásokat produkálni, hogy a közönséget azzal hívják be a színházba.

Szóval az amerikai magyaroknak nagyszerűen jött a Fedák-Nádor harc, a konkurenciának az a következménye, hogy a derék amerikai magyarok ide is, oda is elmennek, hogy megnézzék, hol adnak jzbbat. Az a hír azonban nem felel meg a valóságnak, amely az utóbbi napokban szárnyrakantott, hogy a Fedák féle sürgönyöket a bécsi Raimund Theater igazgatóján küldötté volna az Antonia bécsi bemutatója előtt.

SZÍNHÁZ

„Nevetni és nevetetni — ez a legfőbb földi jó” — mondja Sarkadi Aladár

A Palatinus-házak egyikében lakik Sarkadi Aladár, a viharos Dunaparton. A szél végigsöpör a tágas folyosóján, és megrázza a Magyar Színpad egyik legnagyobb kacagatójának alakját. Am odabent a fűtőtestben vígan bugyborékol a forró víz, a gázkályha pirosra izzott és ellenzője előtt nagy kényelemben fekszik egy kis fokszó, Sarkadi Aladár kedvenc kuttyója. — Tessék csak leülni — mondja egy fehérkötös szobalány és elbűnkedik a karcsú angol cigarettáknak. — Valódi — mondja mosolygva —, most kaptuk Angliából... Egy-két szippantás és jön az ár, a jókedő koronázatlan királyga, a humor, a vígjóság és a kacaj legfőbb ura: Sarkadi Aladár.

— Bocsánatot kérek — mondja —, hogy kissé megvárattam az urakat, de nem volt számon felkelni az ügyből... és már mosolyog és mosolyog szakadallanul, amíg ott vagyunk nála. Két szemé égön vagyog, ajka körül a mosolygás hullámait huncutul szaladoznak. Irigylő, jó kedve, állandó vendégségben él nála.

— Hát, istencem — mondja —, egyik ember sír, a másik nevet. En annak hiszek, aki nevet. En hát nevetek, de soha nem is sírtam. Sírni nem jó. Az embernek megfájdul a szeme és a hamarosan megmérgeződik az arca. Nevetni és neveteltetni. Ez a kedve, a legfőbb földi jó. Ettől fiatalabbak leszünk.

— Csak semmi gond — mondta nekem hosszú éveket ezelőtt Bőlyny, a kolozsvári föntemelés. Akkor még kórista voltam, negyvenpengő fizetéssel egy hónapra. Szóval első kórista...

— Sok esztendő után egyszer gondatlanul sétálók a Fő uca flaszterén, hát észeteládkozom a brassói direktorral: — Mit csinálsz, Aladár? — Kóristáskodom — mondtam. — Mennyiért — kérdezte. — Negyvenért — feleltem. — Megadom, ha eljössz hozzám szőlésának.

Ahban a pillanatban feleslillogott előttem minden: a színesi mester-ség dícsőségis fotografája. A színpad, a szerep, a jelmez, a parfüm, a tapcs, a siker, és még aznap délután nagy büszkén, öndzettel és felvetéit fejfel beállítottam Bőlynyhez, az intendánshoz.

— Nagyon sajnálom — mondtam —, én már nem kóristáskodhatom, mert olyan fényes ajánlatot kaptam, amelyhez csak Girardi szokott hozni.

— Bőlynynek eldült szeme, szája: — e bolondoz Aladár — mondta jófogásom — csak nem akarsz engem itthagyni. Ne menj el az ismeretlenbe, amikor nálam vagy, mintha a saját édes fiam lennél.

— De akkor már rajtam nem lehetett segíteni. Oththagytam a kincses városot és elmentem Brassóba szőlésita-színészeknek.

... Szeme elrövedez. Visszatér a multha. A kacagó Sarkadi ugytesz, mintha egy pillanatra magára öltene a meghatottság köntösét.

— Amint így visszanézek a régi, falusi pályámra, bátran mondhatom, hogy azok közé tartozom, akik végimentek a szenvedések minden skáláján. A koplalás, a szomjuházas, az eső, a hó, a hideg, a forrózás egyaránt végigvert rajtam sújtó korbáccsal, néha egy pillanatra talán fajt is a seb, de azután leragasztottam azokat a jókedő flasztrómélt és jártam a falukat.

— Életemben mindig az volt a fő, hogy mulattassak és velem együtt jót kacajjon mindenki. Egy józú nevetést nem cseréltem fel semmivel és talán éppen ez az oka, hogy a sok éhezést, nélkülözést, hányafást, szenvedést, soha meg nem éreztem és azok enám lábamról leverni sohasem tudtak.

— Nincs tagadni valóm, bizony Pastca is sok nélkülözésben volt részem. Itt már volt ugyan kenyerelem, lakásom jó ruhám, de sokáig nem volt szerepem. Isten tudja, miéri nem aztak.

— Egyszer azután mégis kaptam és azóta folyton játszom. — Meri nekem a szerep mindenem. És ha nem játszhatom, boldogultam vagyok. — Játszani, játszani, ez nekem mindenem, ez számomra maga — az élet.

• Az Istól dílekok legközelebbi előadása kedden este lesz a Városi Színházban. Farkas Imre nagyszerű dalosjátékának minden eddigi előadástól szufolt németér tapsolta végig. A keddi előadásban is Palló Imre énekel a nótás díák szerepét.

Először az új színházban

Elmondja: Makay Margit

Szerénytelenség nélkül mondhatom, nem egy olyan sikerem volt a Vigszínházban, amelyről a kritika a legszebb szavakban emlékezett meg. Azt hittem, soha válok meg ettől a színpadtól, amely felőlni látott, amely remegő hangon játszóttam el első szerepemet. De a sors, amelynek rendezője folyton ott settenkedik a kulisszák mögött, számomra más utat jelöl ki és ma, ha valóságos hihetetlennek is látszik, itt vagyok a Magyar Színházban.

Szerencsémnek mondhatom, hogy először magyar szerzők darabjaiban lépek fel: Liptal Imre és Drégely Gábor „A vörös ember” című vígjátékában. A darabot dícsérnem nem kell, a kritikus urak azt elvették helyettem, magamról nem kell szólnom, hiszen én már megmondtam, hogy szerencsémnek mondhatom, hogy magyar író magyar darabjaiban léptem fel. Csak annyit mondok, hogy boldog vagyok, örülök és sok ilyen darabot és ehhez hasonló szerepet kívánok magamnak az új színházban.

• Rózsahegy „Cigány”-a a legnagyobb művészi élmény. A Városi Színház hatalmas nézőterén 2400 főnyi közönség gyönyörködött szombaton a Nemzeti Színház nagy művészenek istenáldotta magyar tehetségében. A Cigány ó heten szerdán este kerül színpadra Rózsahegy és Molnár Aranka, a Vigszínház vendégművészei a két főszerepben.

• 58-65 „Marica grófnő”. Kálmán Imre fenomenális sikerű operettjének sok száz színház közül elismerten a budapesti Király Színházban van a legtekélyesebb előadása, ami Lábass Juci, Vadly Ilona, Pálmay Ilka, Kiss Ferenc, Lataudr, Szirmai, Raskó nagyok együttesben természetesen is. Szombaton, 20-án délután 3 órakor rendkívül mérsékelt árakkal a Rákosi Sándor igazgatása alatt álló színésziiskola növendékei vizsgáznak, színe kerül a Gül baba című operett.

• Postás Katia pénteken mutatja be a Blaha Lujza Színház Zerkovitz Béla és Iarnath Imre látványos, romantikus operettjét, a „Postás Katia”-t, amelynek muzikáján és szövegkönyvén egyformán hódít erővel vonó végig a tisztá magyarság és a tisztá humor. A páriatlan népszerű Zerkovitz új operettjének muzikáját már a premier előtt is valóságos ostromot folytatnak a cigány- és szalonzenekarok és gramofon válatok és épp ily hatalmas a közönség előzetes érdeklődése is. Az előadás nagy sikerét garantálja a főszereplők fényes névsora: Honthy Hanna, Somogyi Nusi, Rozsnyai Ilona, Borros Géza, Gózon Gyula, Thász Lajos, Tihanyi Béla.

Karácsonyi szenzáció! Nagy szőrmehundavásár

minden versenyt felülmúló árakkal

la Seal eletra-bunda 180 hosszú, brokátbélésel	5,500.000	Fekete skuntzkanin-bunda 180 hosszú, brokátbélésel	3,900.000
Valódi karakül-bunda 180 hosszú, ausztráliai Opossum gallérral	5,900.000	Seal plüss kabát 180 hosszú brokátbélésel	4,500.000
Szürke csinszuffett-bunda 180 hosszú brokát bélel-sel	5,500.000	Téli köpeny gyapjú velőrből, gazdagon prémezve	1,900.000
Barna coboly kanin-bunda 180 hosszú	3,900.000	Téli köpeny gyapjú velőrből, 180 hosszú, végig bélelve	1,200.000

Válásztékos raktár gyűmennyű nemes szőrméből készült bundákban, ugyminn opu sum, csikó, seal és valódi nutria, valamint kabátokban, ruhákban, aljakban, gyapjútriko-kabátokban és trikó-sejnyemsemperekben

Molnár Gyula divatháza, VII. Rákóczi-út 22

Renaissance Színház
Lengyel Menyhért
3 felvonásos komédiája
december 18-án, csütörtökön
először
A waterlooi csata
Hosvay Rózi
Somlay Arthúr
Kabus Gyula
Gellért Lajos
Maklár Zoltán stb.

MEGSZÜNIK

a VIII. kerület, Rákóczi út 15. szám alatt kötött, szövött és divatáru üzlet

**Minden
elfogadható áron**

eladatnak: kötött divatkabátok, mellények, harisnyák, keztük, nyakkendők, zseb
kendők, női- és férfifehőneműk, női- és férfi téli sportszvotterek és mellények stb

Nagybani eladás
csak délelőtt :-)

Berendezés eladó!

Teljes üzletfelosztás-

ből vásároltam külföldön árukat és Budapesten eddig nem létező

**bunda- és öltönyvásárt
rendezek!** Míg a készlet tart, mélyen le-
szállított árban adok el.

Városi bunda szőrmével már 2²/₃ milliótól
Nagy választék nutria, opossum, vidra, pézsmá és görény rövid és
hosszu bundákban és bőrkabátokban

Mindenkinek ér-
deke hogy kiraka-
jaimat megtekintse

SCHNUR HENRIK
VIII. ker., Rákóczi út 15. szám

Rendkívül
olcsó árak!

Csakis elsőrendű

valódi karlsbadi komplett felsze-
relt két kőből **étkészlet** 60
részben **1,300.000 K**

6 személyes
gírlandos étkészlet

550.000

Unger

edényházában

VI., Király-utca 43

Nagy választék

csiszolt
kristály-
üvegáruk-
ban és

alpakra evőeszközben

Nem tévesztendő össze a gombamódra szaporodott vásári edényesekkel

Kiállítási termek:

Budapest VIII., Üllői út 52/B sz.

Ipartelep: VIII., Baross u. 59

Telefónhívó: József 2-41 szám

Egerváry és Társa
műbutorgyár

Különleges műbuto-
rok, művészi facsil-
lások és interieurok

**FÉRFI
VARROT SEVRŐ-BOX**
288
EZER

**NŐI-BOX
BEKETE**
158
EZER

NŐI-BARNA
158
EZER

**FÜ-CSEKÉSZ-
BEVARROT-NYELVEL**
320
EZER

**FÉRFI-ERŐS
SPORT
BEVARROT
NYELVEL**
338
EZER

**FÉRFI-FÜZŐS
ERŐS-TALPPAL**
274
EZER

Jungária

RÁKÓCI-ÚT. 6

RÖVID HIREK

FIATAL SZÍNHESZÉK
 új kamara színházat kezdenek a Vidám Színpad helyiségében.

KERÉNYI GABI
 visszatér a színpadra.

PALLENBERG
 egy bécsi társulattal az év elején a Renaissance Színház vendége lesz.

WLASSITS GYULA
 az állami színházak vezérigazgatója, hír szerint, a jövő héten beadja lemondását.

A NEMZETI SZÍNHÁZBAN
 Szilveszterkor éjjeli előadás lesz. A Jövedelmet Pethes Imre srímekének fellátására fordítják.

* A vörös ember. Drégely Gábor és Liptai Imre pazarul mulatságos vigjátéka a Magyar Színház újdonsága, esőtörték kivételével minden este szerepel a műsoron *M. Makay Margit, T. Forrai Rózi, Gombaszögi Ella, Törzs Jenő, Z. Molnár, Toronyi, Stella* ragyogó együttesében.

* Saleschl esőtörtékön a Carmenben is fellép a Városi Színházban. Egyik legkiválóbb szerepét Esemillio torreadort énekl. A címszerepet Basildes Mária, az Operaház művésze énekl.

Mámor

* A Vigszínház jövő hetének eseménye a *Tükörfolyósnak*. Bernstei Henry szenzációs színművének szombati bemutatója lesz. A francia modern színműirodalomnak évek óta nem volt olyan nagyhatású és kiválóan ártékos alkotása, mint a *Tükörfolyó* (La Galerie des glaces). A *Vigszínház* premieren *Gombaszögi Frida, Vardányi Irén, Gassner Mariska, Lukács Pál, Rajnai Gábor és Béla Miklós* jasszák a *Tükörfolyó* főszerepét. A szombati bemutatóját minden este az *Üvegcipő, Molnár Ferenc* nagyszerű vigjátékát adják, amelyet azután a *Tükörfolyóval* váltakozva fogunk játszani. Most vasárnap délután a *Tolvaj* kerül színpadra.

A hét legnagyobb eseménye az új FOX-világattrakció

SÁBA
 OMNIA CORSO
 MOZGÓKÉP-OTTHON

* Nézze meg a hirdetőszlopokon a Városi Színház helyaráit.
 * A Nótás kapitány hete lesz a *Pővárosi Operettszínház* jövő hete is. *Fehér Imre* páratlan sikorú énekes játéka a szűfolt házak sorozatával halad harmadik jubileuma felé. Vasárnap délután a *Drótostót* adják.
 * Gyermekelőadás a Vigszínházban. December 24-én a karácsonyt megelőző szerdán délután, régi szokás szerint gyermekelőadás lesz a *Vigszínházban*. A *Hübele Balázs, Komor Gyula* és ifj. *Tolby László* énekes és táncos látványosságra kerül színpadra *Sarkady Aladár* a lufballonos Barnabás bácsi szerepében.

Jön! Jön!
MAX LINDER
 A szerelem bolondja
 Projectograph-film

* Parasztszünet — Bajazzók Saleschl fellépével kerül színpadra ma, hétfőn este a *Városi Színházban*. Santuzsz *Vágo Boriska* énekl.

Egy amerikai magyar primadonna mentette meg Fedák Sári új vállalkozását

Ejszakai primadonna-hajtsza Newyorkban

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Milliókba kerülő kábelék ellenőrizhetőenül rápködtek át a kontinensre s mint egy világgrázoló eseményt jelentették, hogy *Fedák Sári* kalandos amerikai utja a sok erkölcsi siker mellé bizony nem sok anyagi "hozott". Illetve "hozott", csak nem neki, hanem az impresszáriónak, akik more patria rövid úton érvényesítették követelésüket. *Fedák Sári* azonban mint a lapok már beszámoltak róla — nem esett kétségbe. Egy új turné igazgatója lett. Mindenki tudja azt is, hogy *Fedák Sári* régi és új társulata az amerikai mértékelt meghaladó módon konkurál egymással, de azt kevesen tudják, hogy mi az igazi oka annak, hogy ebben — a nem csak üzleti — harcban *Fedák Sári* maradt felül.

Fedák Sári „primadonnát keres”
 Azon a napon, mikor Hódosy impresszárió ezal a meglepetéssel szolgált *Fedáknak*, hogy egyetlen centet sem keresett többheti munkájával, *Fedák Sári*nal egy amerikai új jelentkezett és közölte vele, hogy könnyen helyrebezhajta károsodását, ha elfogadja tanácsát. *Fedák*, aki elveszni érezte maga alá a talajt, mert minden barátja az ellenségehez párolt át — természetesen kapva-kapott e váratlan segítségen. A magyar ur egy új társulat szervezését ajánlotta *Fedáknak*, melynek egyik primadonnája az amerikai magyar közönség délelgetett kedvence *Thury Ilona* legyen.

Thury Ilona ugyanis az amerikai magyarság színésznője, akit minden színházigazgató, a new-yorki épp úgy, mint a vidéki szeret, s adányozor játszik.

* Ki babája vagyok én a szezon legnagyobb francia vigjátéka sikere hétfőn, szerdán, pénteken és jövő vasárnap este kerül színpadra a Belvárosi Színházban. A kiegészítő mulatságos bohózatot, amely eddigi előadásain mindig táblás hazaközönséget ragadta magával, *Titkos Ilona, Tóth Böske, Kertész Dező, Tarany és Hahnol Aranka* pompás együttese játssza. A hét többi estjén kedden, esőtörtékön, szombaton, Szentes Béla vidám remeke: „Az olasz asszony” (*Titkos Ilona, Bóth Klári, Kertész, Rabinyi, Gárdonyi*). Vasárnap délután „A nagyhercegnő és a pincér” 46-ik előadása.

KAMARA
 Pethes Sándor és Dénes György személyes fellépte

Három a feleség
 Goldwin-film 8 felvonásban
Soh-em megyek férjhez
 Amerikai vigjáték 5 felvonásban

* Pénteken, 19-én lesz a Krizantém premierre a Városi Színházban, amelynek új vezetősége az énekművészet és a vidámság látványos ünneppé öhajtja avatni belső magyar operettjüdjönására bemutatóját. E célból a legpazarabb színpadi kiállítás keretében a legnagyobb művészeket vonultatja fel. *Apár Gitta*, az új magyar énekművészet legújindóklóbb esillaga, aki a köztös női főszerepet játssza, az érzelk és a tisztá lényyszerelm büvés hangjait fogja megrendíteni a Krizantém csodaszép dalaiiban. *Caletta Ferenc* szárnyaló meleg hangja, elegáns játéka a garanciója a bonvivant szerep sikerének. *Derürlő, kaezög jókedvről és pazar táncokról Vigh Mani*, a temperamentumos szubretprimadonna, a kütűző és népszerű táncoskómikus: *Sziklay József, Molnár Vera* egy új ifjú táncfenomen és *Szirmay Vilmos* gonoszokodnak. *D'Arigo Kornel* pedig egész rendkívüli művészi feladatban csillogtatja tehetségét. Husz gyönyörű ballerina és a rendezői művészet ezer meglepetése igér ritka látványt a Krizantém pénteki bemutatóján, amelyet *Nádor Mihály*, az illusztris komponista személyesen vezényel.

a közönség ünneplésében van része.

*Fedák Sári*t persze nem kellemesen érintette az, hogy egy másik primadonna erkölcsi ereje luzza ki őt abból a csavából, ahová impresszáriói juttatták. De nem volt mit tennie. Azonnal autóbá ülték tehát és robbogtak a 315. West 34. Street felé, hogy *Thury Ilonát*, a szervezőndő új társulat egyik primadonnájának megnyerjék. Az autót szerencsésen végződt. *Hosszu és izgalmas tárgyalás után — mely alatt Fedák Sárinak be kellett látnia, hogy Thury Ilona személye nagy nyereség részére — végre megállapodtak.*

Plakátharc az utcákon

Ennek eredményeként másnap már öleli plakátok jelentek meg a new-yorki utcákon. A plakátok *Fedák-Thury* előadást hirdettek ugyanarra a napra, mikor *Nádor és Kondor* Ibolya hirdették a Hongaere Theatre-ban való vendéglátókat. A *Fedák-Thury* Manhattan operabéli előadás 5 percel előbb végződt, mint *Nádoréké*. Azonkívül valódi amerikai stílusban ökolny betűk magyarázták a publikumnak:

Jól figyeljen! Amikor a mai előadásra jegyet vásárol, a Manhattan operaház Fedák előadásra kérjen jegyet.

Fedák Sári most már pár nap múlva haza érkezik s akkor fogják az „illetékek” tisztázni ennek a színházi csatának történetét, mely heteken át izgalomban tartotta a színházi publikumot New-Yorktól-Pestig.

Mozgófényképszínházak műsora

- * Corvin-Színház (Tel. J. 89—88, 95—84) *Megmentett lelkek* (dráma). — *A polip karjában* (dráma). — *Intim Pista* Amerikában.
- * Kamara (J. 140—27): *Pethes Sándor és Dénes György személyes fellépte*. — *Idrom a feleség* (8 felv.). — *Sohasem megyek férjhez* (5 felv.).
- * *Mozgófény Otthon: Sába királynője* (Fox-attrakció 8 felv.) és a szenzációs kísérő műsor.
- * Olympia (J. 129—47): *A makrancos princess* (Mary Tudor). Két rész, 10 felv. egy előadásban. — *Flip-Flip meg az elefant* (2 felv.).
- * Royal-Apolló (J. 118—94): *Egy férfi szerelme* (Lil Dagover). — *Az édes otthon* (Rendezte: James Cruze.)

Attrakciós műsor a Royal Apollóban
Egy férfi szerelme
 Előadások kezdete: 5. 1/2, 8. 1/2

Ismét kapható régi időkori bevált **Waldheim-jéte soványító-tea**
 Biztos hatású, igen kellemes ízű, teljesen ártalmatlan. Elelmód megváltoztatása nélkül, állandó súlycsökkenés mellett kecses nyulának akár érhető el. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Magyarországi főraktár: **zent Péter gyógyszergyártó laboratórium** Budapest, VI. Felsőerdő sor 32. szám

HIGANYT HÁMIFOGAT ARANYAT PLATINÁT DÍSZTÁRGYAKAT
 legrégibb vészkészítésű nagyüzemi készítésű

Elmers
 FÜZLETI KORONAHÉRSÉG-ÚJÍTÓ
 IV. SALVINYER-ÁRÁNYZÓ-ÚJÍTÓ
 BUDA: FÜ-UCCA 52. SZ.

Karácsonyi OCCASIO!
 Legjobb minőség!
 Legolcsóbb ár!

Bretonfüll 100 cm széles	17.000
Függönyettamin 150 cm széles Cérnagrenadin 115 cm széles...	37.000
Bútorkezon 80 cm széles	47.000
Mintás flanel 70 cm széles	47.000
Japónai műselyem 85 cm sz. Ruhaselyem mintás, mosh. 80cm	77.000
Ja japán selyem 90 cm széles...	97.000
Csíkos Crepe de Chine 100 cm széles	117.000
Crepe de Chine 100 cm széles minden színben.....	147.000
Gobelin bútorzövet 130 cm széles	187.000

Calvintéri üzletében:
Férfi fehérnemű:

Kötött téli zokni I.....	17.000
Rövid szines alsónadrág	47.000
French ing 2 gallérral....	87.000
Hosszú köper alsónadrág	97.000
I. French ing 2 gallérral	117.000
Siffon nappali ing vagy hálóing	137.000
I. zefiring 2 gallérral.....	147.000

Női fehérnemű:

I. muszlinharisnya.....	27.000
I. téli keztyű	37.000
Hímtett siffoning vagy nadrág	67.000
Hímtett siffon hálóing...	137.000

Vászonáru:

Mosott siffon	17.000
Lendamast törülköző ...	27.000
Lepedővászón 146 cm széles	47.000
6 személyes damaszt kávékészlet	267.000

* Schroll-kiffon, »Lilom«-vászón, csecsemő-selengye, férfi-, női-és gyermek-kötöttáru legolcsóbb napi áron

Az MTK legyőzte a BTC-t

Az utolsó előosztályú mérkőzés
MTK—BTC 2:1 (2:0)
Bíró: Iordánesics Mihály.

A bajnoksághoz képest az előző szezonhoz képest a BTC ellenében az MTK megsemmisítő fölényben volt és Kropasek egyetlen labdához sem jutott. A 25. percben Molnár és Orth összárták előbbi a kifutó Palesek mellett juttatja a BTC hálójába a labdát. Rövid idő múlva az MTK tizenegyeshez jut, amelyet Molnár kapu mellé lö. Egy perc múlva ugyancsak Molnár rúgja az MTK második gólját is.

A második félidőben a bajnokcsapat fedezetlenül állt, ennek következtében még egy gól következett, azaz a BTC is szóhoz jut. A mérkőzés vége felé a BTC három belső csatára feltűnő offszáid-helyzetbe jut, a bíró azonban nem állítja meg a játékot. Senkey a 16-oson belül elgöncsölja Buchmiller-t, a megítélt tizenegyes össze juttatja az MTK hálójába. MTK-támadásokkal ért véget a mérkőzés.

A vasárnapi kupamérkőzések

A VAC a hatodik félidőben rugott góllal győzte le a KAC-ot
Az NSC súlyos vereséget szenvedett a Vasas-III. TVE-mérkőzésen
A meghosszabbítás előideje is döntetlenül végződött
VAC—KAC 1:0 (0:0)
Bíró: Botler Lajos

A mérkőzés változatos küzdelme. A 45. perccel tartó mérkőzés előbb kétszer 15 perces hosszabbították meg, majd midőn ez idő alatt sem esett gól, újabb kétszer 15 perces hosszabbították meg a mérkőzést. A hatodik félidőben a mérkőzés 137. percében Haer beadvásából Légi lőtt a mérkőzés egyetlen, egyetlen győztes gólját.

Törökvs—NSC 4:0 (2:0)
Bíró: Boronkay Gábor

Az NSC pompás bajnoki eredményei után meglepetésszerű vereséget szenvedett a Törökvs lekcsen játszós és feljavult csapatától. A gólok közül kétőt Kautsky, egyet Fritz és egyet Palkó lőtte.

Vasas—HTTE 3:3 (3:1)
Bíró: Himler Oszkár

A Vasasok nem kevesebb mint három tartalékkal léptek ki a Vívók ellen. A vezető gólt a Vasas rugta az első félidőben, ezután Kenyeres kiegyenlített. A második félidőben ugyancsak Kenyeres szerzi meg a vezetést a Vívók részére. A gólla a Vasasok részéről Grünfeld fejel. Az így döntetlenül végződött mérkőzést a szabályok értelmében kétszer 15 perccel meghosszabbították és a meghosszabbított időben mindkét csapat 1—1 gólt ért el és így a mérkőzést meg kellett ismételt.

SPORT

Tragikomikus finis a másodosztályú utolsó bajnoki vasárnapján

A KAOE gyerekfutballtól legyőzték a vezetőt TTC-t

A bajnoki mérkőzések úgy az első, mint a másodosztályban meg a múlt héten befejeződtek, a tegnapi téli vasárnapra már csak az MTK—BTC elmaradt mérkőzése, továbbá a TTC—KAOE múlt hétről és a Húspáros—BFC régebről elmaradt mérkőzése maradt. A fenti mérkőzések közül még három kupamérkőzést bonyolítottak le vasárnap.

A közönség érdeklődése az előző mérkőzések felé tekintettel a TTC—KAOE mérkőzése felé fordult. Múlt heti számbunkban ismertettük az eset előzményeit. Megirtuk, hogy a II. osztályú válogatot csapat pécsi kirándulásán alkövetett csiny miatt kilenc másodosztályú játékos játékgólját függesztette fel a szövetség. A lefolytatott vizsgálat után már csak Tóth KAOE-játékos elleni ítéletet hagyta érvényben az MLSZ fegyelmi bizottsága. A KAOE az ítélet ellen olyképpen demonstrált, hogy kimondta, hogy mindaddig, amíg a fegyelmi bizottság a szerinte igazságtalan ítéletet meg nem változtatja, nem áll ki bajnoki mérkőzésre. A KAOE fenyegetését be is váltotta és a TTC ellen a múlt vasárnapra kérsorolt bajnoki mérkőzésre nem állt ki, sőt játékosai meg sem jelentek a pályán. A KAOE természetesen nem gondolt a súlyos következményekre. Az MLSZ bajnoki rendezvényei nyilván kimondják azt, hogy amelyik csapat a kitűzött bajnoki mérkőzés lemondja, vagy azon nem jelenik meg, elveszíti jogát a további bajnoki küzdelmekben való részvételre. A TTC így küzdelem nélkül jutott volna két ponthoz, az egyesültekben azonban nem örültek túlságosan a helyzet új alakulásának, mert a csapat—bár második helyen állt a bajnoki táblában—rossz gólaránya azonban veszélyeztette pozícióját. A gyenge KAOE ellen remélt az egyesült gólarányán javítani, miután a KAOE nem állt ki a mérkőzésre, így a TTC reményei kúba csektek.

A mérkőzés sorsa felett így az MLSZ intézőbizottsága volt bízva dönteni. A tárgyalás eredménye a legnagyobb meglepetést keltette sportkörökben. A TTC ahelyett, hogy a KAOE kivételére drán is szembeszegült volna a küzdelem nélkül fébe hullott két ponttal, nohátlan bele gyezett a mérkőzésbe a KAOE és így a KAOE a szabályokban előírt súlyos következmények nélkül uszta meg meggondolatlan cselekedetét.

A TTC-nek a futballsportban szokatlan nohilitása a legnagyobb mértékben keltette fel a sportemberek gyánját. Mindenki arról autogott, hogy a KAOE a TTC „nemes gesztusa” azzal viszonozza, hogy vasárnap mérkőzésen „lefelezk” a TTC-nek és így módot nyújt a törzvárosiaknak arra, hogy ellenük megszeressék a vezetést, és szükségessé göránnyit. A mérkőzés előtt még kedélyesebb megállapodásról autogtak az emberek. Az a hír terjedt el ugyanis, hogy a TTC

oly megállapodást létesített a KAOE-vel, hogy „megmentésük” felében a KAOE gyenge csapatot állít ki a TTC ellen.

ly előzmények után a dermesztő hideg ellenére is nagy számú közönség jelent meg vasárnap délután a MÁV kőbányai-úti sporttelepen. Mindenki a KAOE csapatösszeállítását érdekelte. Es a kereskedő atléta csapatösszeállítás igazolta a felteréseket. A csapatban ugyanis mindössze négy első csapatbeli játékos: Pagács, Kruppa, Ellbogen és Szigetl jászott, a fentieken kívül még Gerő Ferenc, a fentieken kívül még Gerő Ferenc, a fentieken kívül még Gerő Ferenc és nem kevesebb, mint hat ifjúsági játékos szerepelt a csapatban.

A mérkőzés szandécs erejemenlyen végződött. A KAOE gyerekjétkesori uyanian nem igen respektáltak az egyesület vezetőinek megállapodását, belefedtek és bizony ráverték a bajnoki táblában vezető TTC-re. A zöld-piros csapat valósággi kanujához szegerte a KAOE-t. A Pagács és az ifjúsági Fischerből álló közvetlen védelem azonban

A REISZ ÁRUHAZ

KIRÁLY UCCÁ 47 (Csányi u. sarok)

Játékvásárának további sorozatos reklámokkal:

Hintalo 6dmr keményfalon, keskenyfalpon, díszesen szobrosztó, nyéreggel, 90 cm hosszú, 65 cm magas ————— 260
ugyanaz 105 cm hosszú, 80 cm magas ————— 350

Belső dupla hintalo, puhafából, festve ————— 78
ugyanaz egész erős kivitelben, keskenyfalpon ————— 110
Sport babakoci, összekapható, egész vasból, fehér színre festve és lakkozva ————— 130
ugyanaz viaszosvaszón állpárna és háttámlával, gumikerékekkel és nikelforgóval ————— 250

Babakoci óvalának, erős kosárószerű, fafenékes, bielikkerékekkel, erpélyű és feszítóvasal ————— 200
ugyanaz gumikerékkel ————— 330

Babakoci, festett faszekerénnyel, viaszosvaszón ernyővel, feszítóvasal, egész erős kivitelben ————— 230

Sínes vasut, felhúzható masszív mozdonyon, 1 székenes és 2 Pullmann-kocsival, nagy dobozban ————— 150
Sínes vasut, felhúzható, 1 mozdony és 1 személynocsival ————— 60

Sínes vasut, egész nagy mozdonyon és kocsikkal, váltós sínekkel, luxus kivitelben ————— 350

Vasépítőkészlet (Technico), 27 em-es dobozban 200 ezer, 40 em-es dobozban 350 ezer, 45 em-es dobozban ————— 520

Porcellánjáték teniszvász, két meisen mintával, 4 személyes, 12 drébből ————— 50

Kőpítőkészlet, egész finom törhetetlen kövekkel, színes mintafüzettel 00 6 ezer, 1. sz. 15 ezer, 2. sz. 50 ezer, 6. sz. ————— 60

Keményszerű építőkészlet, 38 em-es óriásdozban, színes mintafüzettel, cégtüni reklámja ————— 170

Képes kirakó-kocak, 20 cm hosszú papírdobozban ————— 40
ugyanaz 24 cm-es keményfaldobozban ————— 50

Hídegen zománcozott játékdoboz, 18 db egy nagy dobozban, felvarru, reklámokkal ————— 50

Zománce játékkonyhadoboz, egész masszív kivitelben, 12 darab egy 30 cm-es dobozban ————— 80
ugyanaz nagyobb kivitelben, 15 dré egy 36 cm-es dobozban ————— 130

Zománce játékek-készlet, 3 személynő, 10 darabból, egész finom minőség, 31 cm hosszú dobozban ————— 78

Ténelő habapárok, finoman öltöztetve, törhetetlen celluloid-fejtel, felhúzható gépezettel, igen érdekes és mulató játékszer, mely csak cégtüni kapható ————— 22

Az első ifjúsági bírócsapatverseny

A Postás Sport Egyesület vasárnap rendezte első ifjúsági bírócsapatversenyét, amely nagy érdeklődés mellett folyt le. A mérkőzések nem nyertek befejezőt is így a döntő küzdelmek kedden bonyolulták le. Az eddigi eredmények szerint a MAC, FTC, Postás, MTE és UTE kiesett, míg a keddi döntőbe az UTE, MÁV, Vasas, Törökvs és Testvériség jutnak.

× A bajnokság állása. Első osztály: 1. MTK 21 pont, 2. FTC 16 pont, 3. Vasas 14 pont, 4. VAC 13 pont, 5. NSC 13 pont, 6. KAC 13 pont, 7. HTTE 11 pont, 8. Törökvs 9 pont, 9. UTE 8 pont, 10. Zugló 7 pont, 11. BTC 5 pont, 12. BEAC 8 pont.

Második osztály: 1. Eközérsv 21 pont, 2. TTC 19 pont, 3. BFC 18 pont, 4. Húspáros 17 pont, 5. EMTK 14 pont, 6. FővTKör 14 pont, 7. MAC 13 pont, 8. ETC 13 pont, 9. KTE 11 pont, 10. KAOE 10 pont, 11. Postás 9 pont, 12. UTSE 9 pont, 13. UMTE 8 pont, 14. BAK 6 pont. (Lejátzódnak még a Húspáros—KAOE-mérkőzés.)

× Az igazságtügyi Sport Club megalakulása. Vasárnap délelőtt alakult meg a feati sportgyásúlé, amely az igazságtügyi tisztviselői sportolással szándékozik előmozdítani. A klub tb. elnöke Mihó Ferenc államtükr, elnök: Tates Péter dr. Istáblától bíró, alelnökök: Keller Tibor dr. és Toldi Zoltán dr. törvényesbírák.

× Vasárnapi bajnoki mérkőzések Béesben. A bécsi elsőosztályu nemamator-liga vasárnapi eredményei a következők: **Vienna—Rapid 2:0 (0:0)**, **Sportklub—Slovac 2:0**. — **Amateur—Wacker 1:1**.

× Az első jóhokk-mérkőzés Béesben. A hirdelen beallott hideg időjárás folytán Béesben tegnap megkezdtek a jóhokki-szezon. Az első mérkőzés a **Waller Eislerverein** és a **SC Bratislava (Pozsony)** között folyt le, amely 2:1 arányban a bécsi csapat győzelmevel végződött.

Kladja:

A „Hétfői Napló” lapkiadvallalat.

MARVEL
CHYPRE
COLOGNE WATER
Nº 170-6

A restorálás legújabb szenzációj!

Zömkeztető: **Quasoch György**

Dóczy Mór

cipőáruháza

VII. ker., Rákóczi út 10.

Leszállított árai: Ezer K

Női teveszór házi cipő, kihalásával	90
Női divatcipő, pános cipő	340
Női box, lahk vagy sevrő, fűzés, magaszsárú	350
Gyermekek box fűzés 26—30 sz.-ig, erős talp	170
Gyermekek box fűzés 31—35 sz.-ig, erős talp	195
Fia box fűzés 36—39 sz.-ig, erős talp	220
Férfi, 1-a amerikai sevrő, fűzés cipő	320
Férfi gumitalpú cipő, barna vagy fekete box	420

Karácsonyi felruházásra gyermekcipők saját árban.

Egyes párok 50% engedménnyel

Viálói rendelést pontosan elkészítjük!

Magyarország Kítűné
Hírvének Örvend